

Duhovno življenje

BUENOS AIRES LETO 75 ◆ ◆ ◆ 4 ◆ APRIL 2008

Nedelja
Dobrega
pastirja
– 13. aprila

Državni sekretar na ministrstvu za zunanje zadeve RS, mag. Matjaž Šinkovec in ministrica Barbara Žvokelj v rezidenci veleposlanika prof. A. Vivoda. Ob tej priložnosti je mag. Matjaž Šinkovec izročil Francetu Vitrihu, dolgoletnemu šolskemu referentu društva ZS, posebno priznanje Urada za Slovence po svetu. - Foto Marko Vombergar

Slovenski Srednješolski tečaj ravnatelja Marka Bajuka v letu 2007. - Foto Marko Vombergar

1. letnik

2. letnik

3. letnik

4. letnik

5. letnik

Versko prepričanje

MARKO KREMŽAR

Ne dolgo tega je objavil Steven Weinberg v *Times Literary Supplement* esej, v katerem, kot izpovedan ateist, razmišlja tudi o vernosti ali nevernosti kristjanov. Do kake mere je za mnoge krščanstvo prenehalo biti versko prepričanje, od katerega ostajajo zdaj le še neke kulturne usedline, dokazuje avtor z naslednjo osebno izkušnjo. Takole pravi: »Imam več dobrih prijateljev, ki so kristjani, pa me nobeden od njih ne skuša spreobrniti. To pomeni, ali da jih ne briga, če bom šel za vso večnost v pekel, ali pa, kar se mi zdi bolj verjetno, da sami ne verujejo ne v nebesa in ne v pekel.«

Zdi se, da bi Weinberg rad preložil odgovornost za svojo vero ali nevero, pa tudi za to, kar ga čaka po smrti, na svoje krščanske prijatelje. In vendar je, kot izobražen človek, slišal o Kristusu in ve za krščanstvo, tako da se ne more sklicevati na nevednost. A kljub temu ima pisec v nečem prav in sicer, da smo kristjani velikokrat brezbrizni do duhovne bede krog nas pa tudi, da se pri izrazih civilne strpnosti večkrat nevarno približamo verskemu relativizmu.

Vemo, da Weinbergov primer ni osamljen. Kristjani le redko pomislimo, da živimo sredi sveta, ki je že poganski tako po materialističnem vrednotenju življenja, kakor po malikovanju predmetov, ki so izdelek človeških rok in uma. Neverni, v stiku z nami, morda slišijo kaj mimogrede o Kristusu in njegovem nauku, a premalo, da bi dobili o Njem pravo sliko, medtem ko jim naše življenje ni vedno zgled krščanstva. Danes se le malokdo upa poudariti, da se kot kristjan ne strinja s 'splošno sprejetim' načinom življenja. Javna izpoved krščanstva zveni v postmoderni mlačnosti nekako 'nestrpno', če ne celo 'fundamentalistično'. Zavzeti pred ljudmi kako načelno stališče se zdi 'staromodno' in v nasprotju z 'duhom časa'. Tako prihaja v navado, da ne kažemo pred ljudmi kakega izrazitega prepričanja in da celo v družinskem krogu nismo vedno kritični do raznih družbenih razvad. Bojimo se, da bi nam očitali prenapetost. Tako, na primer, skrbi tega ali onega kristjana, da ne bi morda diskriminiral, kar sedanja družba močno zameri, ali ustvaril vtisa nestrpnosti do koga, ki recimo, 'ne prenese' Cerkve, ali mu gre na živce kaka katoliška moralna 'pretiranost'. Saj

smo vendar demokrati in ne kakšni muslimani! Mi gremo brez kompleksov v lokale kamor hodijo vsi, beremo to, kar drugi, in gledamo na TV programe, ki so pač ta hip predmet pogovorov, pa tudi sprejmemo med se vsakega ter smo 'tolerantni' do njegovih moralnih 'posebnosti'. Mar niso minili časi, ko smo se zapirali pred svetom? Ali nismo vsi bratje? Stari morda še mislijo, da gnilo jabolko lahko pokvari ostala jabolka okrog sebe. A zdaj ni več tako. Živi in pusti živeti je zapoved, ki sicer ni napisana v Svetem pismu, a bi morala biti, saj beremo prav tam, da se moramo imeti vsi ljudje radi. Biti odprt in enak drugim je krepost 'nove dobe'. Z izgovorom, da se danes 'živi drugače' kot nekoč, celo nekateri starši opravičujejo otroke, ki ne opuščajo le starih 'navad', ampak tudi z njimi

povezane krščanske vrednote. Pri tem malokdaj pomislimo, da v resnici svet 'diskriminira' nas, in da je do nas nestrpen, komaj pokažemo svoje krščansko prepričanje. Morda zato o tem navadno ne govorimo preveč glasno, morda pa tudi nočemo spraviti v zadrego tega ali onega znanca, ki je vero 'opustil', ali tistih starih marksistov, ki sicer še vedno zabavljajo čez vero ter slavijo rdečo zvezdo in stare diktatorje, a globoko v srcu gotovo niso 'slabi ljudje', ali da ne bi prizadeli koga, ki živi neporočen z neko ločeno osebo, a je sicer simpatičen človek, pa da ne užalimo onih dveh homoseksualcev, ki živita v svojem 'modernem zakonu', ali mladih sosedov, ki hodijo v naravo častit mater zemljo, pozimi z obleko, poleti pa tudi brez nje, ter da se nehote ne zamerimo zncu, ki ima denar in zveze, kar lahko vedno pride prav, pa čeprav se mož ukvarja poleg drugega tudi s pornografijo,... a je po srcu gotovo 'dober človek'.

Res, ni vedno lahko najti pravo mejo med strpnostjo do človeka, ki se moti, in med dosledno nestrpnostjo do zmotne in greha. Tudi je res, da v versko silno različni družbi ne smemo pričakovati, da bi se držali krščanske morale ljudje, ki niso verni ali celo niso kristjani. A to nas ne reši odgovornosti zanje. Tudi tu velja, da bo sprememba navad posledica sprememb v dušah, to je spreobrnjenja k Bogu. Prvi izraz odgovornosti za neverne okrog nas je lahko, da jim s svojim vsakdanjim vedenjem pokažemo, kot pravi papež v okrožnici 'Spe salvi', da evangelij resnično spremeni življenje. Ker pa vemo, da je vera milost, priporočajmo te naše bližnje dan za dnem božjemu usmiljenju, pa prosimo Boga, da bi ob pravem trenutku našli zanje tudi pravo in dobrohotno besedo. Seveda se je večkrat težko upirati misli, naj bi prepustili vse dobremu Bogu, ki bo že poskrbel tudi za neverne in podobne ljudi, medtem ko mi glejmo, da se bomo z vsemi lepo 'razumeli'.

Ko bi se odkrito vprašali, ali se res razumemo z ljudmi okrog nas, bi bil odgovor zelo verjetno negativen. V resnici se ne razumemo, ker ne govorimo, večkrat niti kristjani med seboj. Živimo drug ob drugem in se pretvarjamo, da je vse

prav, čeprav vemo, da je marsikaj hudo narobe. Ponosni smo na svojo 'tolerantnost', neredko molčimo zaradi 'ljubega miru' ter se bojimo imenovati reči s pravim imenom. Besede kot greh in krepost, resnica in zmota nam ne gredo več iz naših krščanskih ust. Ne govorimo več o rečeh, ki so važne. Ne govorimo o Bogu Stvarniku, ne o božanstvu Sina Odrešenika, ne o milosti, ne o krivdi, ne o kesanju, ne o odpuščanju. Posebno tiho smo o možnosti pogubljenja, da ne bi delali krivice neskončno usmiljenemu Bogu. Vendar nebeškega Očeta ne prosimo ponižno za usmiljenje, ampak se neredko vedemo, kot da bi imeli do tega pravico.

Zanašamo se Nanj, da nam tako ne bi bilo treba govoriti ljudem o evangeliju pa tudi ne o smrti in o večnem življenju.

Postajamo podobni svetu. Strah pred javnim mnenjem postaja med nami močnejši kot strah božji, če že ljubezen do Boga ni dovolj močan nagib, da bi pričali svetu o Sinu, ki nas je odrešil, pa o Njegovi in naši Cerkvi. In vendar ostaja temeljna naloga kristjana, evangelizacija sveta in oznanjanje božje besede. To je naša neodtujljiva dolžnost tudi v sedanjem postmodernem svetu, kot je med lanskim adventom ponovno opomnil papež Benedikt XVI.: »Kdor je spoznal veliko resnico

in našel veliko veselje, je dolžan to posredovati drugim in ne ohranjati le zase. ... Ni mogoče biti Kristusov učenec, ne da bi širili evangelij.« Predvsem pa veljajo še vedno Kristusove besede: »Kdor pa se mene in mojih besed sramuje pred tem Bogu nezvestim in grešnim rodом, se ga bo sramoval tudi Sin človekov, ko bo prišel v slavi svojega Očeta s svetimi angeli.« (Mr 8,38) A zdi se, da se tega svarila sodobni kristjani le malokdaj spomnimo.

Vedno pereče vprašanje pa je brez dvoma, kako naj kristjan deluje, da s svojim nastopom ne bo ljudi odbijal pa jim tudi ne dajal potuhe? Kako biti hkrati zvest zapovedi, ki nam naroča ljubiti brez sleherne rezerve Boga, ki je Resnica, Dobrota in Lepota, pa tudi bližnjega, kljub našim in njegovim slabostim? Stojimo pred nalogo oznanjati evan-

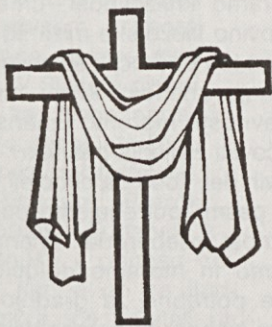
SEKULARIZACIJA:

Glavni izziv za Cerkev v Sloveniji

gelij z zgledom in z besedo pa s podobnim usmiljenjem do zmedenega sveta, kot ga pričakujemo od Stvarnika nekoč tudi zase. Ker pa to ni lahko, moramo vztrajno prositi pomoč Njega, ki pričakuje, da bomo prav tu, na tem kraju in v tem času Njegova sol in kvas.

Nameni Apostolata molitve

ZA APRIL

SPLOŠNI: Kristusovo vstajenje, vir upanja in miru.

Da bi kristjani tudi v težavnih in zapletenih razmerah današnje družbe s svojim življenjem neутrudno pričevali, da je Kristusovo vstajenje vir upanja in miru.

MISIJSKI: Bodoči duhovniki mladih Cerkva.

Da bi bodoči duhovniki mladih Cerkva bili deležni vedno boljše izobrazbe in duhovne formacije za evangelizacijo svojega naroda in vsega sveta.

SLOVENSKI: Velikonočni kristjani.

Da bi razumeli in uresničevali naročilo koncila, naj živimo kot velikonočni kristjani.

Papež Benedikt XVI. je 24. januarja sprejel škofovske konference ob koncu njihovega obiska ad limina v Vatikanu.

Papež je omenjal pomembne spremembe, ki jih je Slovenija doživela od zadnjega obiska *ad limina apostolorum* l. 2001 na področju državnih ustanov, kot vstop v Evropsko skupnost (2004) in prevzem enotne evropske valute (2007) pa tudi vstop v območje Schengenskega sporazuma o prostem prehodu meja.

»Čeprav navedeni pomembni dogodki niso cerkvenega značaja, zaradi tega za Cerkev niso nič manj zanimivi, saj zadevajo življenje ljudi in še zlasti področje vrednot evropske celine, kot to po pravici poudarja vaše pastirsko pismo z leta 2004.« Papež je potrdil, da je omenjeno pismo ohranilo polno veljavo: »Če hoče Evropa ostati in čedalje bolj postati območje miru in ohraniti spoštovanje človekovega dostojanstva kot eno temeljnih vrednot, ne more zanikati osnovne komponente tega temelja, ki je v duhovnem in etičnem smislu krščanska.«

»Humanizmi niso vsi enaki – je zatrdil sveti oče – in z moralnega stališča nimajo enake veljave. Pri tem ne govorim o religioznih vidikih, temveč se omejujem zgolj na etično-socialne vidike. Iz različnih nazorov o človeku izhajajo raznolike posledice za sobivanje v dani družbi. Če bi na primer v skladu z danes dokaj razširjeno tendenco človeka razumeli predvsem individualistično, kako naj bi potem upravičili napore za izgradnjo pravične in solidarne družbe?«

Benedikt XVI. je v tem smislu navajal iz omenjenega pisma škofov: »Krščanstvo je vera upanja: upanja v življenje, v neminljivo srečo, v uresničeno bratstvo vseh ljudi.« To drži za sleherno celino in tudi za Evropo, kjer ima veliko intelektualcev še vedno težave s sprejetjem dejstva, da »razum in vera potrebujeta drug drugega, da bi izpolnila svoje pravo bistvo in svoje poslanstvo«.

Papež je potem govoril o 'glavnem izzivu', s katerim se mora danes soočiti Cerkev na Slovenskem. Sekularizacija zahodnega kova, ki je drugačna

in najbrž zahrbtnjša od marksistične, kaže znake, ki nas ne morejo pustiti brezbrizne. Tukaj lahko pomislimo na primer na nenasitno hlastanje za materialnimi dobrinami, na upadanje rodnosti pa tudi na upadanje verske prakse z vidnim upadom duhovniških in redovniških poklicev.

»Sleherna generacija je pozvana, da obnovi izbiro med »življenjem in srečo, smrtjo in nesrečo«. Mi, pastirji, imamo dolžnost kristjanom pokazati pot življenja, da bi bili potem oni sol in luč v družbi, zato spodbujam Cerkev na Slovenskem, naj odgovarja na materialistično in egoistično kulturo z doslednim prizadevanjem za evangelizacijo, ki naj se začne v župnijah.«

»Spomladi l. 2009 načrtujete Slovenski evharistični kongres. Povabili ste me, naj ob tej priložnosti obišem vašo deželo. Ko se vam zahvaljujem za prijazno povabilo in izročam Gospodu ta načrt, vas moram že zdaj pohvaliti za zamisel, da bi vse občestvo zbrali ob evharistični skrivnosti, ki je »vir in vrhunec življenja in poslanstva Cerkve«.

»Evharistija in Božja beseda sta pravi zaklad Cerkve. Sleherno občestvo, zvesto Jezusovemu nauku, mora uporabljati zemeljske dobrine preprosto v službi evangelija v skladu z njegovimi zahtevami.«

»V Novi zavezi je glede tega veliko naukov in poučnih primerov, tako da pastirji v vseh časih lahko pravilno urejajo občutljivo vprašanje časnih dobrin in njihove ustrezne uporabe. V sleherni dobi je pričevanje Cerkve o evangelijskem uboštvu eden izmed bistvenih elementov evangelizacije, kakor je bilo v Kristusovem življenju. Zato je potrebno, da si vsi – pastirji in verniki – prizadevajo za osebno in skupno spreobrnjenje, tako da bo čedalje večja zvestoba evangeliju pri upravljanju z dobrinami Cerkve vsem nudila pričevanje o krščanskem ljudstvu, ki si prizadeva živeti skladno s Kristusovim naukom.«

SEDEM DAROV SVETEGA DUHA (2)

TOMÁŠ ŠPIDLÍK

DAR MOČI

Stari stoiki navajajo strah med štirimi strastmi, ki kalijo mir duše. Človek ne sme biti plašen, ampak pogumen, ne sme se bati boriti se za pravičnost.

»Živeti, pomeni, boriti se,« pravi Seneka. Tudi Stara zaveza hvali pogumne vojščake. Vendar ne pozabimo opaziti, da je njihova moč 'fortezza' utemeljena v božjem strahu. Ljudje se niso bali, ker so verovali v Boga in so bolj zaupali vanj kot v svoje meče, mišice in bojne izkušnje.

In kako opredeljujejo moč krščanski avtorji? Opisana je s temi besedami: »Je krepost, ki človeka, ki se ne zanaša na lastne moči, vodi k temu, da upa v Božjo pomoč. Tako premaguje vse strahove in dvome o naporih in bremenih, ki ga doletijo v duhovnem življenju.« Po tej opombi se krščanska moč razlikuje od naravnega poguma vojščakov. Pretanjene duše znajo biti pogumne na drugačen način kakor v tepežu. Resnico znajo braniti s ponižnostjo, vendar odločno, v zaupanju, da bodo zmagale.

Takšno moč predpostavlja vsakodnevno življenje, ki zahteva žrtvovanje od mater, zdravnikov, duhovnikov, delavcev... Pogoste so težave, ki jih moramo prenašati vsak dan: neupravičene kritike, obrekovanja, prav zato, ker opravljamo samo svojo dolžnost. Človek bi mogel postati plašen. Vendar se plašnost, piše sveti Janez Klimak, »rodi iz pomanjkanja vere, zaupanja v Boga; ošabna duša pade v suženjstvo strahu; ker zaupa samo vase, se preplaši tudi tedaj, ko se premakne list ali senca.« Kljub temu avtor priznava, da more biti strah tudi fizična, telesna šibkost, šibkost živcev. Vendar veruje, da jo je mogoče ozdraviti z Božjo pomočjo, z močjo Svetega Duha.

DAR SPOZNANJA

Dar spoznanja je mogoče dojeti na enak način kakor dar modrosti in razumnosti. Vendar se moremo temu izrazu približati tudi s posebnim pristopom. Živimo v času, v katerem so tako imenovane "znanosti" dosegle popolnost, kakršna ni bila poznana nikoli poprej. "Znanstveniki" so zelo cenjeni in "znanstveno" mnenje o kateri koli stvari je sprejeto kot nemotljivo. Njen predmet je predvsem vidna narava, kozmos.

Vendar obstajajo poleg "naravoslovnih znanosti" še druge znanosti. Študiramo književnost, umetnost, zgodovino filozofske misli itd. Toda prav na teh področjih se zavedamo, da imajo znanosti svojo mejo. V književnosti moremo znanstveno proučevati življenja pesnikov, izdaje njihovih del. Toda da bi dojeli lepoto neke pesmi, potrebujemo posebno zmožnost, osebni dar. Znanstveno moremo in moramo določiti vse, kar je potrebno za gradnjo neke cerkve, vendar to ne zagotavlja, da bo zgradba umetniško delo.

Toliko bolj opazimo te meje, ko znanstveno proučujemo religijo. Že v prvih letih krščanstva so nekateri z veliko strokovnostjo proučevali Sveto pismo. Vendar so prav oni padli v krivoverstva. Sveti Bazilij razlaga, kaj je bil razlog teh napak v njihovi misli.

Da bi razumeli kmetovanje, potrebujemo kmetovalca, glasbo razume glasbenik, pisano knjigo pravilno razlaga samo nekdo, čigar mišljenje 'mente' je blizu avtorju, ki jo je napisal. Avtor Svetega pisma je, kot verujemo, Sveti Duh. Zato je sveto. Torej more pristno dojemati in interpretirati Božje Pismo samo nekdo, ki ima Božjega Duha, od katerega prihaja duhovna vednost.

Ta ugotovitev velja predvsem za sveta besedila, za Sveto pismo. Vendar je Bog tudi avtor kozmosa.

vidne narave. Svet je ustvaril s svojo Besedo. Dal mu je torej tudi njemu lasten pomen, ker je njegovo umetniško delo. Kdo ga more dojeti? Ponovno tisti, ki je udeležen v avtorjevem duhu, v Božjem Duhu.

Od Boga prihaja vse, kar obstaja. Vse ima torej duhovni pomen, ki je odprt samo tistim, ki prejemajo dar Svetega Duha, ki so čisti v srcu in zato gledajo Boga (prim. Mt 5,8).

S tem se ne zmanjšuje vrednost človeških znanosti. Cenimo vse njihove rezultate. Vendar izpovedujemo, da "človeške znanosti" dosežejo dopolnitev po duhovni znanosti, ki jim daje pravi smisel.

DAR POBOŽNOSTI

Ko rečemo, da je nekdo "pobožen", ugotavljamo, da zvesto izpolnjuje svoje verske dolžnosti. V antiki je imel izraz širši pomen: je predvsem krepost, ki določa odnose med ljudmi. V Svetem pismu velja za pobožnega, kdor je zvest staršem, sorodnikom, prijateljem, družabnikom. Preroki spodbujajo ljudstvo k pobožnosti v odnosu do Boga, ker je on za ljudstvo kakor oče, prijatelj, družabnik. Je, kot beremo v Razodetju (Raz 15,4), *edini sveti*, to je edini, ki nam ostane zvest v vseh življenjskih okoliščinah. To vključuje izpolnjevanje njegove postave in nekaterih verskih dolžnosti. Samo po sebi se razume, da se prava pobožnost ne more omejiti samo na zunanja dejanja, na obrede, ampak se hrani v ljubezni, ki jih oživlja, kot je opominjal prerok Ozej (Oz 6,6).

In kakšna mora biti naša pobožnost/spoštljivost 'pietà' v odnosu do ljudi? Kristjan mora ljubiti vse ljudi. Toda ali more ostati zvest vsem, ali mora vsem zaupati? Duhovni pisci razlikujejo: dobro moramo delati vsem, prijateljem ali sovražnikom, vendar moremo zaupati samo Bogu; in med ljudmi samo tistim, ki so zaslužili naše zaupanje, ki jih poznamo. Toda kako spoznati človeka? Vsakdo je skrivnost svo-

bode in ljubezni.

Prav zato, ker je človek skrivnost, ga ni mogoče spoznavati z "znanstvenimi merili". Dostojevski pripoveduje legendo o kristalni palači. Znanstvenik si gradi takšno hišo. Pri tem sprejema samo to, kar je dokazano, jasno, razumno. Kar je skrivnostno, je zavrženo kot nevredno znanstvenika. Gre in prebiva v tej hiši, ponosen je nanjo, hvali se z jasnino, ki ga obkroža. Toda kmalu se pričenja dolgočasiti, ker v njej ne najde dveh reči, ki razveseljujeta življenje: svobode in lju-

bezni. Ti dve stvari ne moreta nikoli biti "jasni".

Na tej osnovi teolog Pavel Florenski zaključuje: končno se je treba odločiti in verovati, da obstajata dva različna načina spoznavanja, način spoznavanja stvari in način spoznavanja oseb. Ko odkrivamo stvari, postopamo v skladu z načinom, ki nam ga je svetoval Kartezij: najprej odkrijemo, kar je očitno, nato gremo k manj jasnemu, tako da logično razmišljamo. Na koncu imamo čiste predpostavke, na katere se ne zanašamo pretirano. Z drugimi besedami, gradimo kristalno palačo. Stanje je popolnoma drugačno, ko srečujemo osebe. Te niso nikdar

jasne, njihova srca, njihovi nameni niso za nas nikoli očitni. Torej ne preostane drugega kot drugi pristop, ta, da jim damo začetno zaupanje. Samo pozneje, ko živimo z njimi v skupnem odnosu, se razodevajo, se dajo spoznati, v tem ko tudi s svoje strani zaupajo nam.

Začetek tega procesa je torej temačen, verujemo in ne razumemo. Mar ni to tvegano? Mar se tragedije ne rodijo prav iz tega začetnega ne-prenevidnega zaupanja?

Konekdo sprejme neznano osebo, želi, da mu jo drugi priporočijo kot zvesto. Toda tudi v takšnih primerih se pogosto zmotimo. In vendar se slavni "duhovni očetje" niso motili, imeli so "kardiognozo", spoznanje srca, v dušah drugih so, kot je pogosto potrjeno, brali "kot iz odprte knjige". Seveda je to dar Svetega Duha. Na neki način je dan vsem kristjanom, ki so pravični in pobožni "devoti" in morejo zato mirno ohranjati pobožnost/spoštovanje 'pietà' ne le v odnosu do Boga, ampak tudi v odnosu do ljudi, kakor jih vodi Duh.

DAR STRAHU BOŽJEGA

Preprost spomin na izraze kot so "strah božji", "smrt", "pekel", preplaši sodobnega človeka, ki jih ima za zastarela srednjeveška strašila ali sad baročnih pridig. Ta odpor skušajo ljudje upravičiti z naukom Nove Zaveze o ljubezni, ki premaguje strah pred pogubljenjem. Tudi psihološki razlogi, kot se zdi, niso naklonjeni strahu. Tako pri vzgoji mladih kot v javnosti se da z grožnjami doseči le malo npravnega napredka.

Pravijo, da zaznamuje "ozračje strahu" primitivne religije. Čim bolj je razvit pojem služenja Bogu, manj je govora o kaznih. Tudi to je res. Vendar bi iz teh predpostavk mogli narediti zaključke o dvojni religiji: o religiji preprostih in o religiji tistih, ki so napredovali, kot je ironično zatrdil Voltaire: "Ne verujem v hudiča, vendar sem zadovoljen s tem, da vanj še veruje moj krojač." Že v prvih

BLAGOR KROTKIM

stoletjih krščanstva je hotel Markion olajšati vest svojim privržencem. Trdil je, da vse grožnje Boga in kazni pripadajo Stari zavezi, ki jo je k sreči že presegla, nadomestila Nova.

Kaj pravi krščanski nauk o strahu božjem? Tudi mi verujemo v to, kar pravi v Svetem pismu stavek: *Začetek modrosti je strah božji* (Ps 111,10). Kolikokrat ponavljamo v psalteriju: *Blagor možu, ki se boji Gospoda* (Ps 112, 1). Vendar se zanimivo izkaže, kako je ta pojem povezan z nekim drugim, značilno svetopisemskim pojmom: Božjo slavo. Bog je poln slave, ko razkriva svoje veličastvo, svojo moč v svojih čudežnih delih. Ko ljudje vidijo ta velika znamenja, se bojijo Boga. Hebrejski izraz za slavo je *kabôd*, kar dobesedno pomeni "teža". Ko se pojavi Božja slava, se ljudstvo zave, da je treba priznati velik pomen Božjemu obstoju, njegovim besedam, temu, kar zahteva. Ko nekdo pridobi to trdno prepričanje, živi v strahu božjem. V ilijanščini obstajata za strah dva izraza: *timore* in *paura*. Strah božji 'timore di Dio' ni šibkost živcev, ki bi jo spodbudile fantastične predstave. Je, nasprotno, mirna odločitev: da namreč resno jemljemo resne stvari in ne damo velikega pomena temu, kar nima pomena. Zato nas strah božji osvobaja nekoristnih strahov, uči nas, da se ne bojimo ljudi, prvin, živali in niti hudičev. Sveti Janez Klimak kaže, kako smešno je stanje tistih, ki hočejo krasti in zbežijo zaradi psov, ne bojijo pa se Boga, ki vidi njihov zli namen.

Isti avtor je strog tudi do skrupuloznežev, ki se bojijo prihodnosti, ker ne verujejo v odpustanje grehov, v Božje usmiljenje do spokornjenih. Prav Sveto pismo pravi, da je strah samo *začetek modrosti*. Je prva stopnja duhovnega življenja, ki vodi k Božji ljubezni. V duhovnem življenju moremo kot primer zrelosti navajati svetega Antona Puščavnika, ki je proti koncu svojega življenja dejal: "Boga se ne bojim več". Dojel je, da resno jemati Boga pomeni, da ga ljubimo z vsem srcem.

Iz knjige *Ali poznaš Duha?*
Dalje prihodnjič

Blagor krotkim, ker bodo deželo posedli. Zelo važno je, da si krotak, posebej še v nadlogah. Opredelimo sedaj z besedami, v kolikor moremo, kdo je krotak. Krotak je tisti, ki v vseh dogodkih in v vsem, kar dobrega naredi, skuša samo Bogu ugajati in čeprav mora trpeti nadloge, se ne pritožuje Bogu.

Brat moj, drži se tega pravila, delaj skladno z njim, poskušaj delati zmeraj bolj popolno, dokler se mu docela ne prilagodiš. Poslušaj ti, ki želiš biti krotek, ki hočeš, da bi ti bili manj težki slabi dnevi, ki ljubiš božjo postavo: da ne boš trpel notranjega nemira in da boš užival obilen mir, da boš gospodar zemlje; poslušaj me, pravim znova, če hočeš biti krotak.

Pri vsem, kar delaš, ne išči svoje hvale, kajti *Bog se prevzetnim upira, ponižnim pa daje svojo milost*. V vsem dobrem, ki ga delaš, išči vedno le, da boš Bogu po godu. In v vsem slabem, ki ga trpiš, se ne pritožuj Bogu. To delaj in boš živel. Morda bi ti hotel posedovati zemljo, a zelo pazi, da te zemlja ne bo posedovala. Njen gospodar boš, če si krotak, in njen suženj boš, če si nepotrpežljiv.

Kadar slišiš, da se ti obljublja posest zemlje, ne razširjaj vreče svoje lakomnosti z željo, da bi sedaj

posedoval zemljo. Ne daj se varati s to mislijo. Gospodar zemlje boš tedaj, ko boš popolnoma združen s tistim, ki je gospodar zemlje in neba. Želiš, da te Gospod vodi po svojih potih? Bodi krotek, bodi potrpežljiv; ne bodi ne krut, ne prevzeten. Ne hodi s povzdignjeno glavo *kot konj in mula, ki nimata razuma*.

Ko boš krotek in potrpežljiv, te bo Gospod osedlal in te vodil po svojih potih. Gospod ima raje krotke jezdne živali, zato bodi Gospodov osedlanec: bodi krotek. Kadar bo Gospod na tebi in te bo on vodil, se ne boj, da bi se spotaknil ali padel. Ti si sicer slaboten, a pomisli, kdo je na sedlu. Konj in mula včasih dvigneta glavo in s svojo divjostjo vržeta jezdeca na tla. Kroti se ju z uzdami in bičem, dokler se ne navadita biti mirna in nositi svojega gospodarja.

Ti pa bodi ponižen in veselo nosi svojega Gospoda, preden se tvojim ustom povzroči bolečina z uzdo. Ne išči hvale zase, vsa hvala naj bo za onega, ki sedi na tebi. Učenik angelov in Božja Beseda kliče: *Učite se od mene*. Kdo je ta, ki govori: *Učite se od mene?* Tisti je, ki je naredil zemljo, ki je razdelil morja, ki je ustvaril vse ribe, ki je postavil zvezde na nebu, ki je določil dan in noč, ki je dal

trdnost vesolju in ki je ločil luč od teme. Ta je tisti, ki govori: *Učite se od mene.*

Ti morda hočeš s tem reči, da naredi tudi ti isto, kar je naredil on? Kdo bi to mogel? To so stvari, ki jih samo on lahko naredi. »Ne boj se,« ti pravi, »ne nameravam ti naložiti nobenega bremena. Nauči se od mene le to, kar sem jaz storil zate. Ne uči se od mene ustvarjati stvari, ki sem jih jaz naredil. Tudi ti ne rečem, da se nauči to, kar sem dovolil narediti nekaterim kot obujati mrtve, dajati vid slepim in vračati sluh gluhim. Ne, nočem, da se trudiš učiti se tega od mene«

Ne veselite se, da so vam duhovi pokorni...

Vračali so se učenci k njemu polni veselja govoreč: *V tvojem imenu so nam pokorni celo hudobni duhovi.* In Gospod jim je odgovoril: *Ne veselite se, da so vam duhovi pokorni, pač pa se veselite, ker so vaša imena zapisana v nebesih.* Kateremu je hotel, je dal oblast izganjati hudobne duhove in katerim je hotel, je dal moč obujati mrtve. Ti čudeži so se godili že tudi pred Gospodovim učlovečenjem, kajti v Knjigi kraljev beremo, da so bili tudi tedaj mrtvi obujani k življenju in ozdravljani gobavci.

Kdo je tedaj delal te čudeže, če ne tisti, ki je bil pozneje Kristus ne tisti, ki je bil pozneje Bog človek po Davidu in Kristus Bog pred Abrahamom? On je bil tisti, ki je dal to oblast, ki je storil to po ljudeh, ne po vseh, ampak po nekaterih, katerim je pač hotel dati to oblast. Mar naj tisti, katerim ni bila dana ta oblast, obupujejo in govorijo, da niso njegovi, ker da niso zaslužili prejeti te oblasti?

V človeškem telesu so udje in udje, eden ima to nalogo, drugi drugo. Bog, ki je uredil ves organizem, ni ušesom dal naloge, da vidijo, ne očem, da slišijo in ne roki, da okuša. Toda vsem udom je dal zdravje, jih skladno uredil, jim dal življenje z dušo in jih tako tudi združil v eno samo enoto. Tako nekaterim ni dal moči obujati mrtve, drugim ni dal sposobnosti za razpravljanje, vsem pa je dal nekaj, namreč: *Učite se od mene, ker sem krotek in iz srca ponižen.*

Ker si torej slišal od njega: krotek sem in ponižen, glej, je tu tvoje zdravilo: Uči se od mene, ker sem krotek in iz srca ponižen.

Kaj bi ti koristilo, ko bi delal čudeže, če bi bil pa prevzetan namesto ponižen in krotek? Mar ne bi bil prištet v število tistih, ki se bodo na koncu sveta predstavili govoreč: *Ali nismo v tvojem imenu prerokovali in v tvojem imenu storili veliko čudežev?* A kakšen bo odgovor? *Nikoli vas nisem poznal. Proč izpred mene, kateri delate krivico.*

Bodi ponižen in pojdi h Kristusu in on ti bo stegnil roke rekoč: *Pridite k meni vsi utrujeni.* Ti kričiš, se prepiraš, delaš hrup, on pa govori: »*Pridi k meni ti, ki trpiš v svoji ošabnosti in spočil se boš v svoji ponižnosti. Uči se od mene, ker sem krotek in iz srca ponižen in našel boš mir svoji duši.*«. Mar ne trpiš prav zato, ker nisi krotek in iz srca ponižen? Ob Bogu, ki je postal ponižen, naj te bo sram, da si ošaben.

Dobri Jezus, kateremu je Oče dal vse, kar ima in katerega nihče ne pozna razen Oče, kakor tudi ti edini poznaš Očeta. Ne rečem nam: »*Učite se od mene narediti svet ali obujati mrtve, temveč učite se od mene, ker sem krotek in iz srca ponižen.*».

O, zveličavni nauk! O, Učitelj in Gospod smrtnikov, katerim je bila ponujena in dana smrt v čaši ošabnosti. Ti nas nisi hotel učiti drugega kot to, v čemer si nam dal zgled in tudi nisi ukazal delati, česar ti nisi prej sam izvrševal. Z očmi vere, ki si mi jih odprl, te vidim sredi človeškega rodu, zbranem okoli tebe, da posluša tvoj nauk, kako jim govoriš vsem: jokajo, ker bodo potolaženi. Kakor hitro se rodimo, začnemo hoditi. Je kdo, ki ne dela tako? Kdo ni primoran hoditi, kakor hitro *Pridite k meni in učite se od mene.*

O, Sin božji, po katerem so bile narejene vse stvari in tudi Sin človekov, ki si bil narejen kot vse druge stvari! Prosim te, kaj naj se učim od tebe? Biti krotek in iz srca ponižen? Toda ali je tako nekaj velikega narediti se za majhnega, da bi bilo popolnoma nemogoče se tega naučiti, če ti ne bi bil dal

zgleda? V resnici je tako, priznam. Duša ne bo našla potrebnega miru, dokler ne izgine iz nje ta tvor, s katerim si je domišljala, da je velika, ko je v tvojih očeh bila le bolna.

Naj te poslušajo, naj pridejo k tebi in naj se naučijo biti krotki in ponižni tisti, ki iščejo usmiljenja in resnice in naj začno živeti zate. Zate, pravim, ne zase. Pozorno naj posluša tudi oni grešnik, utrujen in obtežen od svoje lastne teže, ki se ni upal dvigniti oči proti nebu in ki se je le od daleč nekoliko približal in se trkal na prsi. Naj te posluša stotnik, ki se ni imel za vrednega, da bi ti vstopil v njegovo hišo. Naj te posluša Zahej, poglavitni med cestinarji, ki je povrnil četverno, kar je krivično izterjal.

Naj te posluša grešnica v mestu, ki je jokala pri tvojih nogah s toliko bolj iskrenimi vzdih, kolikor bolj se je s svojimi dejanji ločila od tvojih poti. Naj te poslušajo pceestnice in cestinarji, ki bodo šli pred farizeji in pismouki v nebeško kraljestvo. Poslušajo naj te vsi bolniki, s katerimi si se vsedal, čeprav so to imeli za nekaj slabega tisti, ki so mislili, da ne potrebujejo zdravnika, ko si vendar ti prišel klicat k pokori ne pravične, ampak grešnike.

Vsem tem je lahka stvar, ko se resnično spreobrnejo, postati krotki in ponižni v tvoji prisotnosti ob spominu na svoje slabo življenje in ob misli na tvoje neskončno usmiljenje, *kajti kjer se je pomnožil greh, se je še bolj pomnožila milost.*

V neki radijski oddaji so obljubili lepo nagrado za najboljši odgovor na vprašanje: Kateri je najlepši stavek, ki je namenjen ženski?

Po dolgem oklevanju so se odločili za odgovor mlade žene, ki je tako rekla:

»Najlepši stavek, ki ga lahko sliši ženska, je, ko začne otrok ponoči ob treh jokati in ji moč reče: ostani v postelji, grem jaz.«

FRANČIŠEK PAVELSKI, redovni ustanovitelj 1416 – 1507 2. april

Ljubezniva zgodbica pripoveduje o današnjem svetniku, da je dvakrat stopil v krušno peč, da jo popravi; čeprav je bila močno zakurjena, mu ognjeni plameni niso škodovali. Podobno mu ni mogel do živega duh renesančne dobe, ki je bila popolnoma zaverovana v tostranstvo in je slavila predvsem zunanje veličje. Že kot otrok se je odločil za življenje po čistem evangeliju, kakor ga je živel sv. Frančišek Asiški, njegov krstni zavetnik.

Po rojstnem mestecu Paola v Kalabriji, kjer je zagledal luč sveta 27. marca 1416, je dobil 'priimek' da Paola, ali po naše Pavelski. Njegova pobožna starša sta bila že priletna in sinka sta postavila pod varstvo sv. Frančiška Asiškega. Čutila sta dolžnost, da bistrega dečka vzgajata tako, da bo delal veselje svojemu nebeškemu zavetniku. Ni se jima bilo treba preveč truditi, kajti deček je bil izredno dovtopen za vse, kar je božje, in kot dvanajstletnik se je lahko z učenimi duhovniki pogovarjal o zapletenih verskih vprašanjih. Eno leto je živel pri frančiškanih blizu domačega kraja in nosil je celo

redovno obleko, vendar pa ni hotel ostati pri njih za vedno, ker ga je Bog klical drugam.

Vrnil se je k staršem in z njimi šel leta 1429 na dolgo romanje: obiskali so Monte Casino, Loreto, Assisi in Rim. Frančišek je povsod molil in vse bistro opazoval. Ko je v Rimu videl sijajna oblačila kardinalov, je deček potipal svileni plašč enega od njih in mu brez ovinkov rekel, da tak blišč ni nič podoben evangelijskemu duhu ponižnosti in skromnosti.

Po vrnitvi v Paolo je hodil po okolici in iskal bivališča pobožnih samotarjev, ki so tam živeli pred štiristo leti. Sklenil je, da jih bo posnemal. Umaknil se je v samoto in živel ves blažen proč od ljudi, večkrat zamaknjen v božjo lepoto, dobroto in usmiljenost. Po šestih letih se mu je pridružilo enajst mož. Pobožna družba si je nadela ime »eremiti brata Frančiška«. Pod njegovim vodstvom so si uredili borne celice in cerkvico za bogoslužje. Nadškof iz Cosenze je ustanovo leta 1436 potrdil. Nekaj let kasneje so mu dobrotniki pomagali sezidati večji samostan, ki naj bi postal materna hiša za novi red. Leta 1450 se jim je pridružil tudi Frančiškov oče, brž ko mu je umrla žena. Število redovnikov je naglo naraščalo in prvi samostan je postal premajhen. Frančišek je v okolici zgradil nove hiše, vse primerne za samotarje. S svojo duhovno silo, dano od Boga, je premagal vse, ki so nastopili zoper njega in njegovo redovno družino.

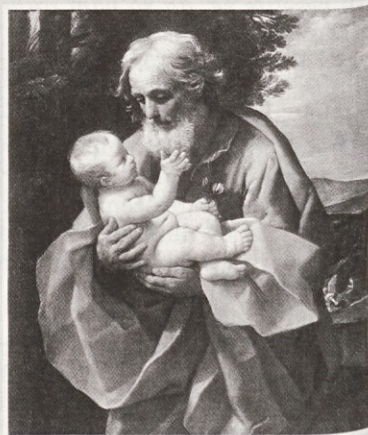
Leta 1464 ga je več uglednih ljudi s Sicilije prosilo, naj pride k njim in v Milazu pri Messini ustanovi svoj samostan. Frančišek je njihovi prošnji ustregel. Papež Pavel II. je poslal nekega svojega prelata, da preišče delo Frančiška in njegovih redovnikov. Čeprav je bila njegova ocena ugodna, je red potrdil šele njegov naslednik Sikst IV. leta 1474. Uradno ime reda je »eremiti Frančiška Pavelskega«, med ljudmi pa se je udomačilo ime »najmanjši bratje«.

Sveti Frančišek je svoje samotarje vodil najprej po začasnih pravilih, ki jih je kasneje dopolnil in so bila potrjena leta 1493. V ta pravila je Frančišek vnesel četrto obljubo, da se bodo njegovi redovniki postili

vse leto tako, kakor je predpisano za štiridesetdanski post. Zdaj je red razširjen v Italiji, Španiji in Franciji. Tam je Frančišek Pavelski umrl 91 let star med branjem pasijona na veliki petek 2. aprila 1507. Svojo dušo je izročil Bogu pri evangelistovih besedah »nagnil je glavo in izdihnil«. Za svetnika je bil razglašen leta 1519. Za patrona svoje dežele so ga sprejeli v Španiji, Kalabriji in na Siciliji. Središče njegovega češčenja na Slovenskem je nekdanje bilo v Šmihelu pri Novem mestu. Matere se mu priporočajo za srečo pri otrocih.

SILVESTER ČUK

ALI POZNAME SV. JOŽEFA?

Ugleden danski kirurg vedno konča svojo jutranjo molitev z vzdihom: »Sv. Jožef, prosil za nas!« Ko je nekoč opazil moj začuden pogled, mi je smejé dejal: »Zmeraj potrebujemo pomoč tega velikega čudodelnika!«

Tisti večer sem prosil svojega gosta, naj mi pove o kakšnem dogodku iz svojega življenja, ki bi razodeval očitno pomoč sv. Jožefa. Po kratkem premolku mi je priznal: »Nerad govorim o svojih doživetjih, zlasti še, kadar gre za verske stvari... Moglo bi vam pa to koristiti, če bi hoteli povedati še drugim, da sv. Jožef vedno pomaga, kadar

svete sestre M. Favstine Kowalske

(8)

zaupamo v njegovo pomoč.

Povedati vam hočem torej, kar sem sam doživel in kar potrdim tudi s prisego, če bi bilo treba. Pa ne samo jaz, ampak tudi skesani kriminalci, ki se zdaj pokorijo v ječi.

Neke zimske noči sem šel na vlak, ki vozi med Th. in V. (v Franciji). V slabo osvetlenem kupeju sem bil sam, a s precejšnjo vsoto denarja, namenjenega za gradbo nove klinike. Verjetno sem zaspal ali bil tik pred tem zaradi utrujenosti, ki je bila posledica mučnih nočnih voženj in težkih operacij. Zavedel sem se šele potem, ko se je neslišna senca vrgla name in mi je neznanec stiskal vrat. Nemogoče je bilo priti do zasilne zavore! Nemogoče mi je bilo koga klicati na pomoč! Tisti, ki mi je tlačil mašilo v usta, je bil pravi velikan...

V stiski se spomnim sv. Jožefa, ki mi je vedno pomagal, kadar sem ga kaj prosil. Pa zdaj? sem pomislil. Pri priči je mahnila po mojem napadalcu pest, ki je prišla z zunanje strani okenca na vlaku, s tako silo, da me je nehal dáviti. V trenutku sva oba hkrati obrnila pogled k šipi in zagledala obraz..., a kakšen obraz! (zdravnik mi pokaže na kip sv. Jožefa, ki ga je imel na pisalni mizi). Mož, ki me je še stiskal pod svojimi koleno, je zakričal in izginil. Kot bi se bil prebudil iz sanj, sem gledal okrog sebe. Kupé je bil prazen.

Zdravnik je odprl predal svoje pisalne mize in pokazal: »Samo to mašilo in ta britev sta bila poleg mene na klopi. Sklenil pa sem, da ne bom o tem nikomur zinil besedo. Toda, zanimivo: kmalu potem se je mož sam predstavil v zaporu, češ da hoče sam od sebe zadostiti za vse svoje zločine. To je storil tako iskreno, kot naredi samo resnično spokorjen kristjan.

Povejte, če nimamo zadosti razlogov za to, da častimo sv. Jožefa, ki posreduje v takšnih in še težjih primerih. Povejte vsem, ki jih tare kak križ, naj zaupajo sv. Jožefu. On najde rešitev v najbolj nemogočih okoliščinah.«

Prevedeno iz knjige *Id a José, Založba Traditions Monastirques, Francija*

Jezus, božji ujetnik ljubezni, ko premišlujem o tvoji ljubezni in izničenju zame, takrat odpovedo moji čuti. Ti skrivaš svojo nepojmljivo veličino in se sklanjaš k meni, ubogi. Kralj slave, čeprav skrivaš svojo lepoto, prodira pogled moje duše skozi zaveso. Vidim zборе angelov, ki te neprestano slavijo, in vse nebeške sile, ki te neprestano častijo in vzklikajo: Svet, svet, svet.

Kdo more dojeti tvojo ljubezen in tvoje neizčrpno usmiljenje do nas. Ujetnik ljubezni, svoje ubogo srce zaklepam v tabernakelj, da bi te v njem neprestano, noč in dan, častilo. Ne poznam nobene ovire za češčenje, in čeprav bom telesno daleč, bo moje srce vedno s teboj. Nič ne more omejiti moje ljubezni do tebe. Zame ni nobenih ovir. Moj Jezus, tolažila te bom za vse nehvaležnosti, za sramotenja, mlačnost, sovraštvo brezbožcev, za skrunitve. Želim goreti kakor čista in izničujoča se žrtev pred prestolom tvoje skrivnosti. Neprestano te prosim za umirajoče grešnike.

Presveta Trojica, bodi blagoslovljena - nerazdružljivi, edini Bog, za ta veliki dar in oporoko usmiljenja. Moj Jezus, da bi ti zadostevala za bogokletnike - bom molčala, kadar me bodo po krivici

grajali, da bi ti tako vsaj malo poplačala. V svoji duši nenehno prepevam tvoji slavi, a nihče tega ne ve in ne razume. Spev moje duše poznaš le ti, o moj Stvarnik in Gospod.

Ne dam se tako prepustiti vrtnicu dela, da bi pozabila Boga. Vse proste trenutke preživljam pri nogah Učitelja, ki je skrit v najsvetejšem oltarnem zakramentu. On me poučuje od mojega zgodnjega otroštva.

Napiši naslednje: Preden pridem kot pravičen sodnik, bom prišel kot kralj usmiljenja. Preden napoči dan pravičnosti, bo ljudem dano naslednje znamenje na nebu:

Vse luči na nebu bodo ugasnile in velika tema bo po vsej zemlji. Tedaj se bo pokazalo znamenje križa na nebu in iz odprtih, kjer so bile prebodene Odršenikove roke in noge, bo sijala velika svetloba, ki bo nekaj časa razsvetljevala zemljo. To se bo zgodilo nekoliko pred sodnim dnem.

Kri in voda, ki si privrela iz Jezusovega Srca kot studenec usmiljenja za nas, vate zaupam.

Vilno, 2. 8. 1934

V petek, po svetem obhajilu, sem bila v duhu povzdignjena pred božji prestol. Pred božjim prestolom sem videla nebeške anjele, ki nenehno slavijo Boga. Poleg nebeškega prestola sem videla svetlobo, nedostopno ustvarjenim bitjem. Le učlovečena Beseda vstopa tja kot srednik. Ko je Jezus stopil v to svetlobo, sem zaslišala besede: **Takoj zapiši, kar boš slišala: Jaz sem Gospod v svoji bitnosti in ne poznam ne ukazov ne potreb. Če kličem bitja v življenje, se to dogaja po mojem neskončnem usmiljenju.** V istem trenutku sem se zagledala v naši kapeli, v svojem klečalniku, kakor prej. Sveta maša

je bila končana. Besede sem imela že zapisane.

Ko sem zagledala svojega spovednika in videla, kako mora trpeti zaradi dela, ki ga Bog uresničuje po njem, sem se za trenutek vznemirila in rekla Gospodu: »Jezus, to je vendar tvoja stvar. Zakaj z njim ravnaš tako, kakor da ga želiš onemogočiti, in vendar naročaš, da bi to delal?«

Napiši: Dan in noč moj pogled počiva na njem, težave pa dopuščam zato, da bi pomnožil njegova zasluženja. Ne nagrajujem dobrega uspeha, ampak potrpljenje in trud, ki ga kdo stori zame.

Vilno, 26.10.1934

V petek, ko sem šla z gojenkami z vrta k večerji, bilo je deset minut pred šesto uro, sem nad našo kapelo zagledala Gospoda Jezusa v taki podobi, kakor sem ga videla prvič. Takega, kakor je upodobljen na tej sliki. Dva pramena žarkov, ki sta izhajala iz Jezusovega Srca, sta pokrivala našo kapelo in bolniško sobo, potem vse mesto ter se nato razpršila čez ves svet. To je morda trajalo štiri minute, potem pa izginilo. Ena izmed deklic, ki je šla z menoj nekoliko za drugimi otroki, je tudi videla prav takšno pramena žarkov, a Jezusa ni videla in ni vedela, od kod ta pramena izhajata.

Gojenka je bila zelo vznemirjena in je o tem pripovedovala drugim deklicam. Zasmehovale so jo, češ da ima najbrž privide, saj je bila to le svetloba letala. Deklica pa je vztrajala pri svojem in je trdila, da v svojem življenju še nikoli ni videla takšnih pramenov. Ko so ji druge ugovarjale, da je bil to mogoče kakšen reflektor, je zatrdila, da pozna svetlobo reflektorja. Takšnih pramenov nikoli ni videla. Po večerji je deklica prišla k meni in povedala, da sta jo pramena tako prevzela, da se več ne znajde. Samo o tem bi želela govoriti, vendar Gospoda Je-

zusa ni videla. Nenehno mi je govorila o teh pramenih, s tem pa me spravljala v težavo, ker ji nisem mogla povedati, da sem videla Gospoda Jezusa. Molila sem zanj in prosila Gospoda, da bi ji dodelil milosti, ki jih je tako zelo potrebovala. Moje srce se je vzradovalo, ker se Jezus sam daje, da ga spoznamo v njegovih delih.

Čeprav sem zaradi tega imela precejšnje težave, sem za Jezusa vse to rada prenesla.

Ko sem šla k češčenju, sem začutila božjo bližino. Kmalu sem zagledala Jezusa in Marijo. Vide-nje mi je z veseljem napolnilo dušo in vprašala sem Gospoda: »Jezus, kakšna je tvoja volja glede zadeve, o kateri naj te vprašam po naročilu spovednika?« Jezus mi je odgovoril: **Moja volja je, da bi ostal tu in da sam od sebe ne odide.** Vprašala sem Jezusa, ali se napis sme glasiti: »Kristus, kralj usmiljenja.« Jezus mi je odgovoril: **Sem kralj usmiljenja,** ni pa rekel 'Kristus'. **Želim, da**

se ta podoba javno izpostavi na prvo nedeljo po veliki noči. Ta nedelja je praznik usmiljenja. Po učlovečeni Besedi razodevam globine svojega usmiljenja.

Na nenavaden način je nanese-lo - kakor je Gospod naročil, tako se je zgodilo. Prvo čast so mu izkazale množice ljudi na prvo nedeljo po veliki noči. Tri dni je bila podoba javno izpostavljena in ljudje so jo častili. Podoba je bila nameščena v Ostri Brami vrh okna, zato se je videla od daleč. V Ostri Brami je bilo slovesno praznovanje tridnevja, sklep jubilejnega leta v spomin odrešenja sveta - tisočdevetstoletnica Odrešenikovega trpljenja. Sedaj vidim, da je delo odrešenja povezano z delom usmiljenja, ki ga želi Gospod.

Nekoč sem notranje zagledala svojega spovednika in videla, koliko bo trpel. - Prijatelji te bodo zapustili. Vsi ti bodo nasprotovali in tvoja telesna moč se bo zmanjšala. Videla sem te kot grozdno jagodo, izbrano od Gospoda in vrženo v stiskalnico trpljenja. Tvoja duša, oče, bo v nekaterih trenutkih napolnjena z dvomi, ki se nanašajo na delo in name.

Videla sem, kakor da bi ti sam Bog nasprotoval, in sem vprašala Gospoda, zakaj tako ravna, kakor da

bi ti želel onemogočiti tisto, kar ti naroča. Gospod mi je odgovoril: **Z njim ravnaj tako kot dokaz, da je to moje delo. Povej mu, naj se ničesar ne boji. Moj pogled je noč in dan vanj uprt. Toliko kron bo v njegovi kroni, kolikor duš bo rešil s tem delom. Ne nagrajujem uspešnosti dela, ampak trpljenje.**

Moj Jezus, ti sam veš, koliko preganjanj prenašam samo zato, ker sem ti zvesta in vdano izpolnjujem tvoje zahteve. Ti si moja moč; podpiraj me, da bom vsa tvoja naročila zvesto izpolnila.

Mati božja ustavi kugo na Monte Berico v Italiji

Sama po sebi nič ne zmorem, če pa me ti podpiraš, so vse težave lahke. Gospod, dobro vem, da je moje življenje od prvega trenutka, ko sem te spoznala, stalen boj, ki bo vse hujši. Pri vsakem jutranjem premišljevanju se pripravljam na celodnevno bojevanje; sveto obhajilo mi daje zagotovilo, da bom zmagala, in tako se zgodi. Bojim se dneva brez svetega obhajila. Ta kruh močnih mi daje vso moč za izvrševanje tega dela in pogum, da naredim vse, kar želi Gospod. Pogum in moč, ki sta v meni, nista moja, ampak pripadata tistemu, ki biva v meni - to je evharistija.

Moj Jezus, kako veliko je nerazumevanje. Če bi ne bilo evharistije, bi marsikdaj ne imela poguma, da grem naprej po poti, ki si mi jo ti pokazal.

Ponižanje je vsakdanja hrana. Razumem, da nevesta sprejema vse, kar zadeva njenega ženina; torej me mora ogrniti tudi oblačilo njegovih sramotenj. Veliko trpim. Prizadevam si molčati, ker ne zaupam jeziku, ki je pripravljen v takšnih trenutkih govoriti o sebi; a prav on mi mora služiti, da slavim Boga za tako številne dobrote in darove, ki so mi bili naklonjeni. Ko prejemam Jezusa v svetem obhajilu, ga goreče prosim, naj ozdravi moj jezik, da bi z njim ne žalila ne Boga ne bližnjih. Želim, da bi moj jezik neprestano slavil Boga. Velike so napake jezika. Človek ne bo dosegel svetosti, če ne bo brzdal svojega jezika.

Dalje prihodnjič

O nekem kitajskem cesarju pravijo, da je hotel zajeti sovražnikovo deželo in vse ljudi uničiti. Pozneje so ga videli, kako je s svojimi sovražniki jedel in se šalil. Vprašali so ga:

»Ali nisi hotel sovražnikov uničiti?«

»Seveda! Saj sem jih tudi uničil,« je odgovoril cesar.

»Naredil sem jih namreč za svoje prijatelje.«

Dragocen rokopis, ki ga hranijo v knjižnici Bertoliana kraja Vicence pri Benetkah, zelo podrobno opisuje dogodke, ki so se zgodili v tej vasi na severu Italije, ko jo je prizadela in zdesetkala kuga. Razsajala je med leti 1426 in 1430.

Dne 7. marca 1426 je zagledala sedemdesetletna Vincenza Parisi na hribu Monte Berico kraljici podobno gospo, ki je blestela kot sonce. Zaradi takšne lepote je bila vidkinja čisto iz sebe in je padla po tleh. Tedaj jo je lepa gospa dvignila, rekoč: »Sem Devica Marija, mati Kristusa, ki je odrešil ljudi s smrtjo na križu. Lepo te prosim, da greš in poveš vaščanom v Vicenci, naj zgradijo na tem mestu cerkev meni na čast, če hočejo ozdraveti. Če tega ne storijo, bo kuga še naprej rozsajala.« Vincenza odgovori: »Toda, vaščani mi ne bodo verjeli in tudi, kje bomo dobili denar za vse to?« »Ti moraš vztrajati, dokler vaščani ne izpolnijo tega, kar želim,« odgovori Devica Marija. »Vas se ne bo rešila kuge, dokler ljudje ne bodo tega izpolnili. Videli bodo, da bo moj Sin zaradi njih ogorčen.« In nadaljuje: »Kot dokaz za to, kar pravim, bo iz trde skale tekla voda, če začnete kopati na tem kraju. In komaj boste začeli z gradnjo, vam tudi denarja ne bo manjkalo.« Z olčno vejico točno zariše kraj, kjer je danes oltar tega svetišča, in doda: »Vsi, ki bodo s pobožnostjo obiskali to cerkev na moje praznike in na prve nedelje v mesecu, bodo prejeli mnoge milosti,

božje usmiljenje in blagoslov z moje materinske roke.«

Vicenza je šla v vas in povedala vse, kar je videla, toda nihče ji ni verjel. Škof Pietro Emiliani jo je celo ozmerjal in rekel, da se ji meša.

Dve leti kasneje, 1. avgusta 1428, ko je vas že skoraj izumrla, se je Devica Marija znova prikazala Vincenzi Parisi. Starki je ponovila svojo prošnjo in obljube. Vincenza gre znova v vas. Tokrat so ji vaščani končno verjeli: Občinske oblasti, Svet stotih in Svet petstotih, zbranih v veliki dvorani imenovani Razum, so sklenili zgraditi v najkrajšem možnem času cerkev na hribu Monte Berico. Z deli so začeli že po 24 urah. Zgodilo se je točno tako, kot je Marija rekla Vincenzi, da bo tekla voda iz skale na kraju, kjer bodo zgradili svetišče. Med gradnjo »je čudežno priteklo neverjetno veliko vode, da je tekla vzdolž hriba kot velika reka.« Tudi potrebni denar se je stekal v velikih količinah, tako kot je obljubila Marija.

»Z gradnjo so začeli 25. avgusta, cerkev pa je bila dokončana samo tri mesece kasneje. Takrat že ni več rozsajala po provinci kuga in od takrat, z božjo pomočjo, krajani niso več trpeli zaradi te boleznii.«

Svetišče »de la Madona del Monte Berico« je danes eden najvažnejših marijanskih romarskih krajev v Evropi.

Po članku Pine Baglioni iz revije 30 días
Besedilo vzeto iz Codice N° 1430, Biblioteca Bertoliana de Vicence

Bog piše ravno s krivimi črtami

FRANÇOIS XAVIER NGUYEN VAN THUÂN

François Xavier Nguyen Van Thuân je bil po študiju v Rimu leta 1967 imenovan za škofa v Nhatrangu v Vietnamu, leta 1975 pa za pomožnega škofa v Saigonu, današnjem Hošimihu. Nekaj mesecev kasneje so ga aretirali: trinajst let je preživel v zaporu, od tega devet let v samici. Leta 1998 je postal predsednik Papeškega sveta za pravičnost in mir.

»V prvem letu tretjega tisočletja bo Vietnamec pridigal duhovne vaje rimski kuriji,« tako mi je rekel Janez Pavel II. 15. decembra 1999.

Globoko me je pogledal in nadaljeval: »Ali imate v mislih kakšno temo?«

»Sveti oče, iznenadili ste me, presenečen sem. Morebiti bi mogel govoriti o upanju?«

»Nastopite s svojim pričevanjem!«

Zmeden in ganjen sem se vrnil domov. Stopil sem v kapelo in molil: »Jezus, kako naj to storim? Nisem vajen govoriti zelo znanstveno in teološko. Ti veš, da sem nekdani zapornik.«

»Povej kaj o tem, kar si. Stori, kakor ti je rekel papež. Ponižno, preprosto!«

Takrat sem pomislil, da bi pripravil vietnamsko jed.

Posoda je ista, snov tudi: evangelij upanja. Vendar bom spremenil jedilnik: uporabil bom azijske začimbe in dišave in jedli bomo s paličicami.

Poskušal bom narediti, kolikor bom le zmoget. Vendar ubogi kuhar ne more absolutno ničesar brez ognja: Svetega Duha.

Azijci ne premišljujejo pojmovno, ampak pripovedujejo zgodbo, priliko; in sklep je jasen.

Tako so govorili Konfucij, Buda in Gandhi. In tako govori Jezus.

»Neki človek je šel iz Jeruzalema v Jeriho ... Kaj se ti zdi, kateri od teh treh je bil bližnji? ... Pojdi in ti delaj prav tako!« (prim. Lk 10, 30-37).

Menu 'upanje' je pripravil nekdani zapornik, ki je bil v obupnem položaju, pravzaprav v položaju, hujšem od obupnega: mislili so, da je mrtev. Ljudstvo je zame darovalo veliko maš zadušnic. Toda Bog zna pisati ravno s krivimi črtami. In te maše za pokojnika so prinesle kot sad veliko let življenja.

Danes, ob koncu duhovnih vaj, sem globoko ganjen. Pred natanko štiriindvajsetimi leti, 18. marca 1976, na predvečer praznika svetega Jožefa, so me odpeljali iz prisilnega bivališča v Cây Vôngu in me premestili v samico v zaporu Phú Khánh.

Pred štiriindvajsetimi leti se sploh ne bi bil predstavljal, da bom čez leta prav na ta dan končal duhovne vaje v Vatikanu.

Pred štiriindvajsetimi leti, ko sem maševal s tremi kapljami vina in kapljo vode na dlani roke, bi si nikakor ne bil mislil, da mi bo svet oče danes podaril zlat kelih.

Pred štiriindvajsetimi leti si

sploh ne bi bil predstavljal, da bo danes, na praznik svetega Jožefa leta dva tisoč, moj naslednik prav v kraju, kjer sem živel v prisilnem bivališču, posvetil najlepšo cerkev v Vietnamu, posvečeno svetemu Jožefu.

Pred štiriindvajsetimi leti bi sploh ne bil upal, da bom danes od nekega kardinala mogel prejeti obilen dar za uboge te župnije.

Bog je velik in velika je njegova ljubezen!

Jezusu, Mariji, Jožefu, svetemu očetu,

vsem vam, predragi bratje in sestre,

številnim osebam po vsem svetu, ki so molile za nas te dni, kakor da bi bili v eni sami veliki dvorani zadnje večerje, se neskončno zahvaljujem.

In častim razodetje Božjega usmiljenja.

Janez Pavel II. mi je dovolil, da objavim ta premišljevanja. Mislim, da je lastnoročno pismo svetega očeta naj lepši uvod.

18. marca 2000, François Xavier Nguyen Van Thuân

**MONSIGNORJU
FRANÇOISU XAVIERJU
NGUYTNU VAN THUÂN**

***predsedniku
Papeškega sveta za
pravičnost in mir***

Ob koncu duhovnih vaj, katerih sem se z veseljem udeleževal skupaj s svojimi najtesnejšimi sodelavci rimske kurije v prvem tednu postnega časa, naslavljam na Vas, dragi brat v škofovstvu, svojo najprisrčnejšo zahvalo za pričevanje goreče vere v Gospoda, ki ste jo krepko izražali v svojih premišljevanjih o temi, ki je tako žgoča za življenje Cerkve: »Pričevalci upanja«.

Želel sem si, da bi ob velikem jubileju namenili poseben poudarek pričevanju ljudi, ki »so trpeli za svojo vero in s krvjo plačali svojo privrženost Kristusu in Cerkvi ali pa so pogumno šli skozi dolga leta zapora in vseh vrst pomanjkanja« (Skrivnost učlovečenja 13). Tak-

šno je pričevanje, ki ste ga dali s toplino in z ganjenostjo ter pokazali, da vlada v vsem človekovem življenju usmiljena Božja

ljubezen, ki presega vsako človeško logiko in je neizmerna, predvsem v trenutkih največje stiske. Povezali ste nas z vsemi tistimi, ki na različnih koncih sveta še naprej plačujejo velik davek zaradi svoje vere v Kristusa.

Naslanjajoč se na Sveto pismo in na nauk cerkvenih očetov pa tudi na Vašo osebno izkušnjo, predvsem iz obdobja, ki ste ga preživeli v zaporu za Kristusa in za njegovo Cerkev, ste osvetlili moč Božje besede, ki je za Kristusove učence »trdnost vere, hrana duše ter čisti in neusahljivi vir duhovnega življenja« (BR 21).

S svojo bratsko in spodbudno besedo ste nas popeljali po poteh upanja, ki nam jih je pokazal Kristus, ko je prenovil našo človeško naravo in nas naredil za nove stvaritve ter nas poklical k stal-

nemu osebnemu in cerkvenemu prenavljanju. Naj učlovečena Beseda tistim, ki še danes trpijo, da bi ljudje spoznali in ljubili Kristusa, podeli moč in pogum, da bodo v vseh okoliščinah oznanjali resnico krščanske ljubezni!

Dragi brat v škofovstvu, materinski priprošnji Device Marije, Matere upanja, izročam Vašo osebo, pa tudi Vašo službo, s katero v imenu Cerkve posebej prispevate k vzpostavljanju pravičnosti in miru med ljudmi. Naj vam nakloni obilico milosti svojega Sina, učlovečene Besede!

Z vsem srcem Vam podeljujem prisrčen apostolski blagoslov in ga rad razproستم na vse osebe, ki so Vam drage.

Vatikan, 18. marca 2000,
JOANNES PAULUS II

Ob 100-letnici kronanja Marije Pomagaj

Minilo je stoletje. In to kakšno stoletje! Od leta 1907 se je slovenski narod pod vodstvom svetih in modrih pastirjev vse bolj resno zavzemal za življenje po evangeljskih načelih in vse globlje živel v območju milosti. K temu so pripomogle številne verske organizacije, oznanjevanje božje besede na ljudskih misijonih, vse bolj razvejan verski tisk in močno zakramentalno življenje. Tudi v javnosti so slovenski katoličani ravno v tem letu zavzeli odločilne položaje. Vse to se je krepilo v letih po prvi svetovni vojni in se je nadaljevalo do druge. Nikoli prej in verjetno tudi ne kasneje stremljenje k svetosti v slovenskem narodu ni bilo tako močno in splošno. Potem je prišla sovražna okupacija in državljanska vojna, ki so jo zanetili v Stalinovih šolah izučeni revolucionarji. Slovenski kristjani so se znašli pred težko dilemo. O odločitvah enih in

drugih moramo soditi zelo obzirno, kajti stiska časa je bila strašna. Po vojni se je zgodilo to, kar so mnogi

slutili že ob začetku: revolucija je do kraja razkrila svoj zločinski obraz: deset tisoči umorjenih v popolni brezpravnosti, o čemer priča nad 500 množičnih grobišč v naši deželi. Večina od žrtev so bili kristjani, ki so umirali z besedami oduščanja v srcu. Po tem holokavstu se je Cerkev na Slovenskem znašla v situaciji, ki bi morala po vseh človeških ugledih pomeniti njen konec. Ni potrebno naštevati, kaj vse so v povojnih letih prestali naši škofje, duhovniki, redovniki in redovnice ter zvesti laiki. Vse to je še živo v našem spominu. Toda Bog je bil z nami in nam je poslal času primerne pastirje. Naj omenim samo škofa Vovka in Držičnika in stotine duhovnikov, ki so ostali zvesti. Odpadov med njimi skoraj ni bilo. Po božji milosti smo čudežno še danes tu in smo še vedno večinski del tega naroda. Razumljivo je, da je v težkem obdobju marsikdo odpadel, a glavnina je ostala - čeprav versko manj izobražena, v moralnih

načelih manj trdna in s Cerkvijo manj živo povezana. A vse to je za odgovorne v Cerkvi samo izziv in vabilo k večji zavzetosti za duhovno in moralno prenovo slovenskega naroda. Pred nami so namreč naloge, ki jih kot kristjani ne moremo spregledati. Tu je najprej breme naše preteklosti. Državna oblast ima kot pravna naslednica prejšnjega režima precizne obveznosti do živih in mrtvih, ki naj jih izpolni v skladu z zgodovinsko resnico in pravičnostjo. Za nas kristjane pa velja zapoved ljubezni in odpuščanja v iskreni želji po narodni spravi.

*Iz pridige
kardinala Franca Rodeta,
Brezje, 1. septembra 2007*

Duhovnik Klemens Maria Hofbauer je imel rad predvsem reveže. Nekega dne je šel, kot že tolikokrat prej, s svojim klobukom skozi gostilno in zbiral denar za potrebne. Prišel je do moža, ki je sovražil vse, kar je imelo opraviti s cerkvijo. Zadril se je:

»Kako si upate prositi za denar?«

In pljunil je duhovniku v obraz. Ta je mirno vzel robček, si obrisal obraz in skromno rekel:

»To je bilo zame. Sedaj pa dajte še, prosim, nekaj za moje reveže.«

Ponovno mu je podprl klobuk. To je naredilo na moža takšen vtis, da mu je stresel v klobuk ves denar, ki ga je imel pri sebi.

Vprašujete ODGOVARJAMO

LOJZE KUKOVICA

1 - Nekajkrat sem prisostvovala tako imenovani 'karizmatični molitveni skupini'. Bilo je to v hiši enega od članov "karizmatičnega gibanja". Tam sem se med drugim naučila 'Boga slaviti', kar mi je dobro delo. Imam pa dvome glede nekaterih drugih reči, ki so se tam vršile. Ena takih reči je bila, da ko so nekateri člani te skupnosti začeli polagati roke na druge, so nekateri od teh včasih padli na tla in so potem to označevali kot 'počitek v duhu'. Pa še nekaj drugih čudnih reči se je vršilo na teh molitvenih srečanjih, ki mi niso bile všeč. In ki so me končno pripravile do tega, da se jih nisem več udeleževala. Mi lahko kaj poveste o tem duhovnem gibanju?

Nobena od teh nenavadnih reči, ki mi jih omenjate ali pa rahlo nakazujete, ne spadajo h gibanju Karizmatične obnove, ki je od Cerkve priznana katoliško duhovno gibanje, ki se

počasi širi po mnogih krščanskih deželah. Značilno za te skupine je to, da dajejo veliko važnost češčenju in pobožnosti do Svetega Duha in posebnim milostim, ki jih od njega pričakujejo.

So pa tudi nekatere druge molitvene skupine, ki so v neki meri podobne karizmatikom, pa ne spadajo k pravemu karizmatičnemu gibanju. Te molitvene skupine imajo neke posebnosti, kot na primer polaganje rok na glavo. Samo na sebi je to čisto preprosto znamenje duhovne dobrohotnosti do bližnjega, kot če oče svojemu otroku položi roko na glavo. Če se to dela tudi pri teh molitvenih skupinah, nima in ne sme imeti nobenega drugega pomena. Pogosto pa v teh skupinah pri polaganju rok nekatere osebe padejo na tla. To ni učinek kakšne posebne milosti Svetega Duha, ampak gre preprosto za sugestijo, histerizem, sensacionalizem ali pa celo za zavestno pretvarjanje. Sveti Duh ne dela nič takega ali podobnega, saj Sveto pismo pravi, da 'Bog dela

vse z milobo'. Ko je Marija spočela pri oznanjenju Božjega sina v svojem telesu, ni omedlela in še manj padla na tla. Tudi apostolom se ni zgodilo nič podobnega, ko so na Binkošti prejeli Svetega Duha. Prisotnost Boga se ne čuti telesno ali s čutili. Kdor trdi nasprotno, sam sebe vara ali pa hoče celo varati druge.

Včasih kdo na teh srečanjih tudi 'vpraša' Boga za kaj, kar naj bi storil. In potem taka oseba na slepo odpre Sveto pismo v prepričanju, da ji bo Bog po tej poti povedal, kaj od nje želi in pričakuje. Kaj reči k temu? To, da Bog nikjer in nikomur ni obljubil, da bo na ta način ljudem govoril, kaj naj v določenem času naredijo. Če se o kakšnem svetniku govori, da je na ta način poskušal kdaj zvedeti za božjo voljo, je treba reči, da to sicer ni nemogoče, da je pa bilo to tako nekaj izrednega, da tega ne smemo posploševati. Hoteti na ta način redno zvedeti za to, kaj Bog od nas hoče, bi bilo celo greh, namreč greh 'skušanja Boga'.

Tudi nekatere druge čudne reči, ki se pri teh skupinah godijo – in jih vi niste niti omenili, pa vem zanje – jih ne smete pripisovati od Cerkve priznanim karizmatičnim skupinam, ampak kakšnim drugim molitvenim skupinam, ki na nek način hočejo posnemati prave karizmatike, ko v resnici sami niso. Zato je bolje, da se njihovih skupin ogibate.

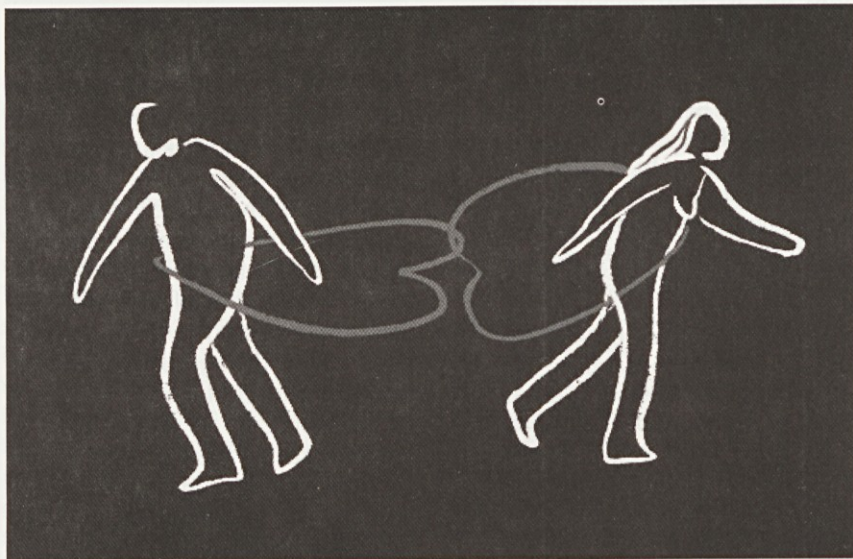
2 - Pred kratkim sem bral v časopisih, kako je neki znani novinar poročal, koliko je razporočenih zakoncev v Argentini. Jih je veliko, mnogo več, kot sem si predstavljal. To je novinar poročal v zvezi s problemom, zakaj sv. stolica

ne sprejme za argentinskega poslanika pri sv. stolici nekoga, ki je razporočen in ki tudi že nekaj let živi z drugo žensko. Ob tem moje vprašanje: je razporoka po božjem pravu in cerkvenem pravu vedno nedovoljena ali je možna kdaj kakšna izjema. In še: kakšni so glavni razlogi za nedovoljenost razporoke?

Razporoka je nasprotna nerazvezljivosti zakona, ki je ena od bistvenih lastnosti vsakega zakona; ne le sakramentalnega, ampak sploh vsakega zakona, da je bil le veljavno sklenjen. To je zato tudi eden od osnovnih naukov cerkve-

dovoljeno zakonsko zvezo razdreti z razporoko. Dobra vzgoja otrok se doseže le, če sta starša vse življenje neločljivo povezana. Otroci potrebujejo starše ves čas svoje rasti in vzgoje; ljubezenska vzgoja otrok se ne doseže v nekaj letih. Otroci potrebujejo videti in doživljati na svojih starših lepih in trajnih zgledov kreposti, ki jih bo zahtevalo od njih poznejše samostojno življenje.

Po drugi strani je dokazano, da redno žena sama ne more vzdrževati in vzgajati otrok. Enako seveda tudi moški ne. Potrebna je prisotnost obeh za vsestransko pravilno vzgojo. Če kdaj ostane žena ali mož sam, bo seveda izjemoma padla na enega samega teža

nega učiteljstva. Tako je npr. Pij XI. v okrožnici o zakonu izjavil: »Nerazvezljivost zakonske zveze je lastnost vsakega zakona, ne le krščanskega, ampak tudi vsakega drugega zakona.« Torej ne le Cerkev, temveč tudi nobena civilna oblast nima pravice, da bi zakoncem dovolila razporoko.

Štirje so glavni razlogi nerazvezljivosti vsakega zakona. Nerazvezljivost zakona zahteva najprej sam namen zakona, kakor tudi rodnja otrok in njih vzgoja. Naj povem o vsakem od teh razlogov nekaj besed. Najprej je jasno, da ne bi bilo primerno poskrbljeno za rodno in vzgojo otrok, če bi bilo

vzdrževanja in vzgoje otrok, a iz teh izjemnih primerov ne smemo sklepati, da bi zakonca sama kdaj bila upravičena, da se svojevoljno postavita v takšen položaj. Poznavalci razporočenih zakonov pogosto govorijo tudi o štirih drugih negativnih posledicah razporoke za otroke: nagnjeni so k lažnivosti, imajo težave pri učenju, niso odgovorni, kot bi se za njihovo starost smelo pričakovati in težko se koncentrirajo.

Nerazvezljivost zakona je predvsem tudi zahteva zakonske ljubezni, ki sta si jo zakonca obljubila, ko sta se poročala. In ta ljubezen zahteva 'dokončnost'. Za

tistega, ki išče razporoko, bo to znak velike sebičnosti, ker z njo pokaže, da je iskal v zakonu le svojo srečo, ne pa sreče svojega zakonskega druga. Kdor se poroči le s tem namenom, da bo našel svojo srečo, brez ozira na srečo svojega sozakonca, takšen zakon ni vreden imena zakon.

Nerazvezljivost zakona je zahteva tudi drugih njegovih lastnosti. Ljudje se poročajo tudi, da bi našli v njem medsebojno pomoč in sicer ne samo nekaj časa, ampak za vedno. Nek velik svetnik je dejal o razporoki med drugim tole: »Če se je kdo poročil z neko žensko, ki je bila tedaj polna mladosti in lepote in je bila hkrati tudi plodna in je torej od nje lahko pričakoval otroke, pa bi jo smel odpustiti, ko teh lastnosti ne bi imela več, potem bi bila to skrajna sebičnost. Isto velja seveda tudi za žensko, ko bi iskala v zakonu le svojo korist, ne pa da bi darovala vse svoje najboljše možu in sicer za vedno.«

To so le nekateri razlogi, zaradi katerih je razporoka vedno nekaj moralno slabega in zato v vsakem primeru nedovoljenega. Nedovoljenega proti naravnemu božjemu pravu – proti božji volji – enako pa tudi in še bolj proti krščanskemu zakonu, ki je poleg vsega drugega tudi simbol nerazvezljive ljubezni Kristusa do svoje Cerkve, torej do nas vseh.

V Auschwitzu so SS-ovci pred zbranimi taboriščniki obesili dva Juda in nekega mladeniča. Moža sta hitro umrla, mladeničev smrtni boj pa je trajal pol ure.

»Kje je Bog? Kje je?«
je zašepetal nekdo od taboriščnikov.

Drug mu je čez nekaj časa odgovoril:

»Kje je Bog? Tukaj je Bog!
Poglej, visi na vislicah in umira!«

MSGR. DR. FRANC PERKO

nekdanji beograjski nadškof in prvi beograjski metropolit

- UMRL

Rodil se je 19. novembra 1929 na Krki v župniji Krka kot tretji otrok očeta Janeza in matere Jožefe. Osnovno šolo je obiskoval od leta 1936 v domačem kraju in se 1941 vpisal na Škofijsko klasično gimnazijo. Ker pa je bila omenjena izobraževalna ustanova ukinjena, je šolanje nadaljeval na državni klasični gimnaziji (1945–1949) in ga zaključil z maturo. Jeseni leta 1949 je začel študirati na takrat državni Teološki fakulteti v Ljubljani. Študijski čas je bil zaznamovan z razno raznimi režimskimi podtikani. V duhovnika ga je posvetil škof Anton Vovk leta 1953. Po novi maši je bil za leto in pol poklican na služenje vojaškega roka v Beograd, ker je bila leta 1952 Teološka fakulteta izključena iz Ljubljanske Univerze. Po odsluženju vojaški obveznosti je bil zaradi »neprijateljske propagande« obsojen najprej na 3 leta, zaradi pritožbe pa so mu kazen povišali na 5 let stroge zaporne kazni, ki jo je prestajal v več krajih (Beograd, Požarevac, Ljubljana, Ig in Maribor). Iz zapore je bil izpuščen po skoraj 3 letih. Septembra leta 1958 je bil nastavljen za kaplana v Šenčurju in kljub močni krizi poklica je vzdržal, saj je veliko poučeval verouk.

Leta 1959 je vstopil v Ciril-Metodijsko društvo slovenskih duhovnikov.

Prof. dr. Franc Grivec ga je spodbujal, da bi pod njegovim mentorstvom nadaljeval študije. Ker je povabil sprejel, je tudi zaprosil za premostitev na manj zahtevno mesto in sprva je bil imenovan za kaplana v župniji Trnovo, nato pa je bil čez 6 tednov poslan v Skaručno. Leta 1963 je ubranil svojo doktorsko tezo z naslovom Filozofija in teologija sv. Cirila in Metoda.

Leta 1964 je postal predavatelj na ljubljanski Teološki fakulteti, jeseni leta 1965 pa je odšel na študij v Rim na Vzhodni inštitut in se čez

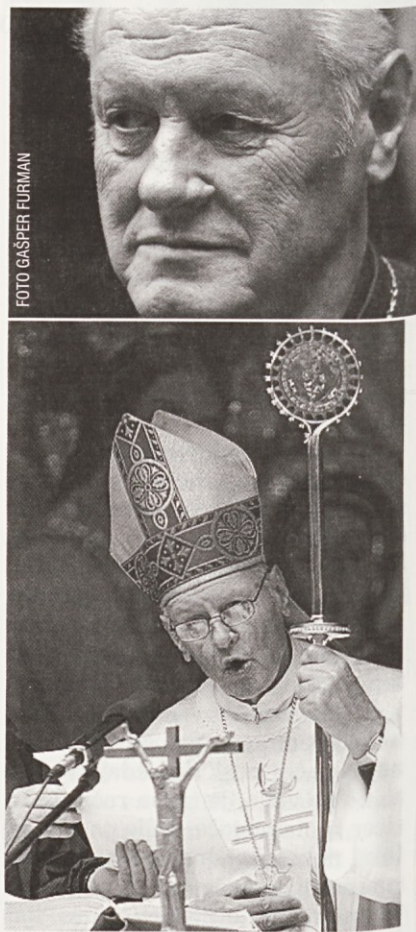

FOTO GÁSPER FURMAN

eno leto vrnil v Ljubljano, kjer je eno leto ponovno predaval. Jeseni leta 1967 se je vrnil v Rim in naslednje leto napisal magisterij iz teologije in zgodovine vzhodnih Cerkva. Potem se je obseg njegovih predavanj precej razširil. Pet let je bil tudi dekan Teološke fakultete.

Kot predstavnik duhovniškega društva je bil leta 1970 delegiran za člana Republiške konference Socialistične zveze. Bil je tudi med ustanovitelji revije Znamenje. Zaradi vsebine revije je bil odpoklican iz Konference, sam pa je izstopil iz društva.

Dne 16. decembra leta 1986 ga je papež Janez Pavel II. (1978–2005) imenoval za beograjskega nadškofa

in prvega beogradskega metropolita. Čas razpada Jugoslavije je bil v Srbiji zaznamovan z nerazumevanjem stališča Vatikana (Katoliške Cerkve) in Republike Slovenije, zato za katoličane tisti čas nikakor ni bil lahek. Ko Jugoslavije ni bilo več, je Sveti sedež na območju Srbije, Kosova, Črne Gore in Makedonije ustanovil Mednarodno škofovsko konferenco sv. Cirila in Metoda in za njenega predsednika je bil imenovan dr. Perko. Službo je opravljal vse do leta 2001. Po vrnitvi v Slovenijo se je nastanil pri sestrah sv. križa na Mali Loki pri Domžalah, kjer je živel že kot profesor. Nadškof Perko je bil tudi član Slovenske škofovske konference (SŠK), znotraj katere je bil odgovoren za področje ekumenizma.

Bil je tudi soorganizator dvoletnih ekumenskih simpozijev, ki so jih prirejale ljubljanska, zagrebška in beogradska teološka fakulteta.

Med leti 1986–1991 je bil član Mednarodne teološke komisije, v obdobju 1988–1998 pa tudi član Mednarodne katoliško-pravoslavne teološke komisije.

Umrli je 20. februarja 2008 v duhovniškem domu na Lepem potu v Ljubljani.

Maša za pokojnega dr. JANEZA DRNOVŠKA

26. 02.2008 18,30: Ljubljana – stolnica
Ob smrti nekdanjega predsednika Republike Slovenije dr. Janeza Drnovška je ljubljanski nadškof in metropolit ter predsednik Slovenske škofovske konference msgr. Alojz Uran v torek, 26. februarja 2008, ob 18.30 v ljubljanski stolnici daroval sveto mašo. Pridružili so se mu še apostolski nuncij in drugi slovenski škofje, 17 duhovnikov in polna cerkev vernikov.

FOTO GAŠPER FURMAN

Uvodni pozdrav je imel nadškof Uran, nagovor med mašo pa podpredsednik Slovenske škofovske konference, celjski škof dr. Anton Stres. Somaševali so še apostolski nuncij msgr. Santos Abril y Castelló, nadškof Kramberger, škofje Piriš, Turnšek, Glavan in Štumpf, kanoniki stolnega kapitlja, vojaški duhovniki in še nekateri drugi, prišli pa so k slovesnosti tudi ministra Bajuk in Podobnik, poslanec Drobnič in direktor vladnega urada za verske skupnosti Drago Čepar, italijanski, bolgarski in indijski veleposlanik, predstavniki ameriškega in hrvaškega veleposlaništva in drugi predstavniki političnega, družbenega, gospodarskega in kulturnega življenja ter predstavniki vojske in policije. (pIR)

Iz pozdrava in uvoda v mašo ljubljanskega nadškofa msgr. Alojza Ura

Eccellenza Reverendissima Mons. Santos Abril, Nunzio Apostolico in Slovenia, spoštovani sobratje v škofovski, duhovniški in diakonski službi, dragi bogoslovci, bratje in sestre, redovniki in redovnice, bogoslužni sodelavci in vsi, ki ste se zbrali danes tukaj v tako lepem številu v ljubljanski stolnici in ki nas spremljate po radijskih valovih.

Lepo pozdravljam predstavnike javnega življenja gospode ministre, predstavnike veleposlaništev gospode ambasadorje, predstavnike kulturnega, znanstvenega in gospodarskega življenja in vse, ki ste se tukaj zbrali s posebnim namenom, da se skupaj zahvalimo za dar življenja našega bivšega predsednika dr. Janeza Drnovška, ki je prav danes bil položen v svojo domačo zemljo v Zagorju ob Savi.

Pred tremi leti sva bila nekaj časa skupaj na Sveti Gori nad Zagorjem in ko sva bila v cerkvi, je z veliko pozornostjo in z veliko notranjo zbranostjo obudil spomin na svojo mamo: »Koliko krat sva tukaj prišla na to Sveto goro na božjo pot.« In gotovo da je iz vseh teh lepih dogodkov in spominov pokojni živel in deloval, tako kot je po najboljših močeh zmogel. Nazadnje vemo, kako je njegova življenjska pot dozorela na pravi kalvariji, kjer je do konca iztrpel svoje življenje.

Bodimo hvaležni zanj, prosimo za pokoj njegove duše in na začetku te svete daritve iskreno pogledimo vase in obžalujemo vse, kar ni bilo prav v našem življenju v odnosu do Boga, do sočloveka, do naših sodržavljancev in do nas samih. (po zvočnem zapisu: pIR)

Dva izseljenska katoliška shoda

BOŽIDAR FINK

Ko so se ob koncu druge svetovne vojne demokracično misleči Slovenci pred komunističnim nasiljem umikali v tujino, so zapuščali domovino samo telesno. S seboj so odnašali vse, kar označuje pojem duhovna domovina: jezikovno, duhovno kulturo, zgodovinsko spominjanje, razpoložensko navezanost in smisel za medsebojno povezanost. Predvsem pa niso izgubljali volje za ohranjanje borbenega duha in dejavnega upanja na rešitev trpeče domovine. To so dokazovali od prvih dni na vetrinjskem polju, v begunskih taboriščih ter potem v izseljenstvu.

Stanje duha se je hranilo predvsem iz izročila slovenskega katoliškega gibanja, ki je imelo v življenjskem razvoju naroda pomembno zgodovinsko vlogo. Ohranjalo se je načelo o dogovornem sodelovanju Cerkve s civilno družbo, ni bilo pomišljanja pri sprejemanju uveljavljenih нравnih načel, posebno tudi ne o etični vrednoti narodnosti, vzdrževal se je močan smisel za organizirane oblike življenja v skupnosti in pri vseh dejavnostih je bila prisotna zavest, da vsaj posredno služijo domovini. Z ljudmi iz drugih miselnih in političnih krogov je bilo sodelovanje skladno, brez sledu nekdanjega kulturnega boja.

Po preselitvi so različne skupine razvile močno dejavnost, med njimi tudi tista v Argentini. Oblikovala se je v organizirano skupnost, z namenom, da z njo ustvari umeten nadomestek domovine. Nastajale so skupine za preučevanje, vzgajanje in izobraževanje, za umetniške dejavnosti, izdajanje glasil in družabno povezovanje. Najprej pa se je izoblikovalo civilno središče, ki naj bi skupnost predstavljalo in organizacijsko povezovalo, v harmoniji z dušnopastirskim vodstvom.

Poleg težavnega življenja

v tuje okolje so se znotraj družbenega organizma pojavljale tudi napetosti, ki so največ izvirale iz premočne osebne pobudnosti. Razraščala se je tekmovalnost, s tem pa razpršenost sil. Zaskrbljujoče je postajalo vprašanje, ali naj se poglobitna skrb posveča splošnemu izobraževanju, prosveti, domačijstvu, šele podrejeno pa višji kulturi. Napenjalo se je razmerje med osrednjim predstavništvom in pobudami v okoliških naseljenih območjih. Pojavljale so se razlike tudi med izrazito političnimi dejavniki, kolikor so posegali na področja kulture, in kulturniki, ki so svoje delovanje namenjali tudi političnemu učinkovanju.

Kljub neskladnostim je skupnost uspevala, ker je enotno ohranjala neokrnjeno zavest o svojem poslanstvu. Vendar se je zdelo potrebno poskrbeti za to, da se družbene pobude smotno porazdelijo, pred tem pa še, da se utrjuje pomen vrednot, ki naj nagibajo družbena prizadevanja.

Zato je že v četrtem letu po množični priselitvi zrasla v krogu laikov in duhovnikov pobuda, naj se preuči stanje in poiščejo potrebne odločitve, ki naj bodo sprejete na množičnem zborovanju. To se je izvršilo s prireditvijo, ki so jo imenovali Slovenski katoliški shod v izseljenstvu, ob spominu na shode, ki so pred prehodom v 20. stoletje in nato v prvem četrtnem pomembno usmerjali razvoj naroda. Ime katoliški shod se morda zdi neustrezen - predsednik glavnega zborovanja je celo govoril o šestem slovenskem katoliškem shodu. Vendar je poimenovanje mogoče sprejeti, če upoštevamo, da se je politična emigracija smela imeti za edino vidno predstavnico svobodnega dela naroda, prireditelji pa so tudi vztrajali, naj shod zajema problematiko vsega slovenskega izseljenstva.

Priprave za shod je vodil od-

bor laikov in duhovnikov, ki je spodbudil oblikovanje odsekov za posamezna področja, poskrbel pa tudi, da je zamisel pridobila razumevanje in podporo vse javnosti. Med drugimi pripravi na shod je bil prirejen tudi koncert duhovne glasbe v mestnem jedru Buenos Airesa. Po pripravljalnih dejanjih so odseki izoblikovali resolucije, ki so bile sprejete in razglašene na sklepnem zborovanju dne 17. avgusta 1952.

Glavni odbor je v resolucijah opozarjal pred življenjskim materializmom in spodbujal krščanski idealizem, spominjal na zapoved ljubezni do bližnjega ter klical k zvestobi Cerkvi in sprejemanju njenega nauka. Predlagal je tudi, naj se ustanovi Slovenski katoliški kulturni svet, ki naj skrbi, da se bodo izvajale resolucije, ter usmerja splošno kulturno življenje slovenskih katoliških izseljencev.

Duhovniški odsek je ugotavljal, da je bilo stališče Cerkve na Slovenskem do komunizma pravilno in dosledno, obžaloval je, da nekateri v domovini novo oblast podpirajo, ter je obljubil zvestobo domovini in razseljenim rojakom, tudi prejšnjim ekonomskim. Zagotavljal je spoštovanje in pokorščino krajevni cerkveni oblasti ter vdanost lastnemu ordinariju. Poseben odsek se je posvečal misijonstvu in zedinjenju kristjanov ter vabil k pospeševanju prizadevanja za beatifikacijo Barage in Slomška.

Socialni odsek je obravnaval načela o družbenem življenju: o vestnosti v poklicnem in službenem delu, o vzajemnosti v delovnih odnosih, samopomoči in poklicni organiziranosti. Priporočil je poglobljen študij socialnih vprašanj ter znova zavrnil komunistični materializem in tudi marksistični kapitalizem.

Poseben odsek je povabil izobraženstvo, da se predaja delu za narodno skupnost in skrbi za višanje lastne in splošne kulturne ravni. Za izobražence je priporočal posebno duhovno oskrbo in jih pozval, naj odpravljajo vse morebitne ostanke nekdanih skupinskih nasprotij.

Odsek za ljudsko vzgojo in izobrazbo je izpostavil pomembnost

slovenskih duhovnih vrednot, obenem pa dopustil možnost zdrave sinteze kultur. Priporočil je stalne tečaje z duhovnimi in družbenokoristnimi vsebinami.

Posebna skrb je bila namenjena mladini, tako da je imel mladinski odsek še pododseke za fante in dekleta. Mladi so zagotavljali zvestobo narodu in njegovim vrednotam ter priporočili organizirano zbiranje, pripravljanje tečajev, ustanovitev mladinskega glasila, oskrbovanje z učbeniki in knjigami ter navezovanje stikov z mladimi rojaki v drugih delih sveta. Fantje in posebej še dekleta so v nadrobno razčlenjenih posebnih izjavah napovedovali, kako bodo ohranjali in razvijali značaj krščanske in narodnozavedne osebnosti.

Organizacijske zadeve je obravnaval poseben odsek in ugotavljal, kako potrebna je organiziranost, opozarjal na škodljivost nezaupanja do avtoritete in nergaštva ter svaril pred diletantizmom v organizatorni stroki. Obžaloval je nekontrolirano nastajanje organizacij. Poleg drugih priporočil je predlagal ustanovitev Slovenskega katoliškega organizacijskega sveta v Argentini.

Katoliški shod je pokazal na veliko duhovno in narodno zavednost ter življenjsko silo ljudi v času, ko so se šele soočali s tujim svetom. Njegovi moralni učinki so se kazali v nadaljnjem ugodnem razvoju skupnosti. Nekateri sklepi pa vendar niso mogli biti zadovoljivo uveljavljeni. Organizacijski svet ni mogel zaživeti zaradi premočne osebne avtoritativnosti in partikularnosti, gotovo pa tudi zaradi premajhne poprejšnje dogovorjenosti o njegovi zamisli. Večji učinek je imela ustanovitev Kulturnega sveta. Njegov poglavitni pomen je bil v tem, da je dajal prostor za neposredne stike med vplivnimi osebami, ni pa se mogel razširiti in vzpostaviti povezave z izseljenskimi skupinami drugod po svetu.

Po več desetletjih sicer uspešnega razvoja argentinske slovenske skupnosti se je ponovno

pokazala potreba, da se pregleda stanje dejavne krščanske zavesti. Presoditi je bilo treba, koliko sta vpliv okolja in tuja miselnost oslabil duhovno in narodno čutenje. V tem času pa so se v Sloveniji začeli premiki, ki so kazali na slabljenje partijske diktature, in se je nakazovala potreba, da se oceni dogajanje in oblikuje skupno stališče do njega. Zato je bil sklican nov katoliški shod, ki naj bi ugotavljal in razglasil načelna in praktična vodila, po katerih naj katoličani usmerjajo konkretno družbeno življenje. Shod naj ne

II. katoliški shod Slovencev v Argentini 1987

bi bil verska prireditev in tudi ne samo študijska akcija, temveč naj bi bil njegov namen potrjevanje krščanskih načel in uveljavljanje pobud, po katerih naj se načela tako oživljajo, da bodo v prid skupnosti in slovenski domovini glede na presežni cilj človeka.

Pripravljalno delo so pod vodstvom glavnega odbora opravljali odseki za versko-nravno življenje, za narodno-družbena vprašanja, za kulturo, za družino, za mladino in za organizacijska vprašanja. Priprave so spremljali časopisni članki, predavanja in sestanki, rezultati pa so bili izoblikovani v sklepnih izjavah, ki so bile razglašene na zborovanju dne 22.

novembra 1987.

Sklepne izjave so bile obširne in so zajemale mnogo vidikov skupinske problematike. Nanašale so se na versko-nravno življenje in udeleževanje laikov pri dušnopastirskih dejavnostih, na zdravo družinsko življenje in prenašanje duhovne dediščine na mlade, na življenje v organizacijah zaradi ohranjanja jezika, kulture, izročil, zavesti poslanstva in zdravega sožitja, na narodno zavest in dejavno čutenje z usodo slovenske domovine ter na konkretna medsebojna družbena razmerja.

Izpostavljena so bili nekatera področja, katerim se je bilo treba posebej posvečati. Z vso močjo je bilo treba zavračati komunistični režim in kritično presojati vabila k narodni spravi. Ocenjevati je bilo treba pobude za odpiranje skupnega kulturnega prostora in navezovanje kulturnih stikov. Priporočeno je bilo preučevanje prihodnje družbene ureditve Slovenije in posebej poudarjeno tudi utemeljevanje njene državne samostojnosti.

Na shodu so bila razglašena še nekatera druga splošna in posebna priporočila. Poživila naj bi se akcija za beatifikacijo in kanonizacijo božjih služabnikov, ohranjala naj bi se skrb za kakovost kulturnih prireditev in šolskih tečajev, mladini naj bi se nudila še večja pomoč pri kulturni rasti in navezovanju stikov z drugimi deli naroda, povečala naj bi se skrb za prisotnost slovenskih tem v argentinskih občinah in razživljalo naj bi se krščanskodemokratično gibanje med izseljenci.

Sprejeti so bili tudi nekateri praktični sklepi. Ustanovijo naj se učiteljski tečaj ter tečaji za mladinske voditelje in oblikovalce kulturnega dela, organizirajo naj se kulturni sklad, skupni arhiv in zgodovinski muzej, izdaja družinska revija in sestavi mladinski svet. Vsako leto naj bi se sestajal zbor predstavnikov javnega življenja.

Poleg versko-moralnega dela, ki ga je odsek obdelal v nadrobno razčlenjenem programu, je bila posebna pozornost namenjena utrjevanju krščanske osebnosti v odnosu do slovenstva in do konkretne slovenske družbe. Za to je

Kako ugotoviš, koliko si star?

bilo treba potrjevati načela, ki naj bi bila času in posebnim razmeram primerno razporejena in izražena, potem pa nakazovati metode in sredstva, da se razširja poznavanje načel in odpira sprejemljivost zanje. Ponujen je bil poskus racionalizacije prizadevanja za osebno narodno zavedanje.

Dogajanje v domovini in razmere v skupnosti so nakazovale potrebo po usmerjanju družbe: idejno z ugotavljanjem družbenih in narodnih smotrov ter programsko z nakazovanjem vodil za določene načrte o ureditvi družbe in z odkrivanjem poti k uveljavljanju zamisli nove družbe. Pri tem je bilo posebej priporočeno razglašanje zahteve po slovenski državni samostojnosti.

Resolucije prvega shoda so bile objavljene v brošuri, o drugem shodu pa je bil izdan zbornik, ki vsebuje splošna poročila, pripravljeno gradivo in sklepne izjave.

Na pospravni seji je odbor sklenil, da priporoči zasebno molitev za Slovenijo, ki se zdaj uporablja v sledeči prilagojeni obliki:

Gospodar vesolja in kralj vseh narodov in jezikov, prosimo Te, razlivaj svojo milost na Slovenijo, domovino naših prednikov in našo duhovno domovino.

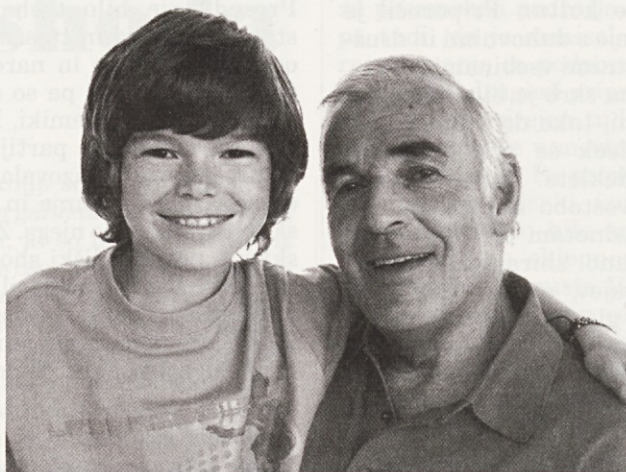
Ohranjaj ji svobodo, varnost, mir in pravo mesto v svetovni družini narodov. Podpiraj jo napoti k duhovni in družbeni prenovi po Tvoji volji.

Sprejmi kri, ki je bila darovana za njeno pravico, in vse trpljenje njenih otrok, da bo v zadoščenje za kršitve Tvoje postave na njenih tleh.

Posebej Te prosimo, vlivaj njenim sinovom in hčeram duha edinosti v resnici in pravici, da bo srečen dom vsem, ki skupaj živijo v njegovem zavetju.

Nam v svetu, ki zavestno sprejemamo slovensko duhovno domovinstvo, pa pomagaj, da se ohranimo v dejavni zvestobi svoji zavezi in Tvoji postavi, da bomo živeli Sloveniji v čast in razcvet, deželi, ki ji pripadamo, in vsej človeški družbi v blagodejen razvoj in Tebi in slavi, ki Ti jo neprenehoma kličemo.

Iz revije Tretji dan

Nekega večera se je vnuk pogovarjal o aktualnih zadevah s svojim dedkom in ga nenkrat vprašal: »Dedek, koliko let pa imaš?«

Dedek je odgovoril: »Malo pomisli. Rodil sem se pred televizijo, cepivom proti otroški paralizi, fotokopirnim strojem, kontaktnimi lečami in kontracepcijskimi tabletami. Ni bilo še radarja, kreditne kartice, laserskih žarkov in rolerjev. Niso še izumili klimatske naprave, pralnega stroja ali sušilnega stroja (obleke so preprosto izobesili sušiti na svežem zraku).

Človek še ni stopil na luno in niso še obstajala reaktivna letala. Poročila sva se s tvojo babico in živela skupaj ter sta povsod, v vsaki družini, bila očka in mama.

Beseda 'gay' je bila spoštovanja vredna angleška beseda, ki je pomenila veselega, prešernega, zadovoljnega človeka in ne homoseksualca. O lezbijkah sploh nismo slišali, fantje pa niso nosili uhanov.

Rodil sem se pred računalnikom, dvojnimi univerzitetnim študijem in skupinsko terapijo. Ljudje niso stalno hodili na preglede, temveč kvečjemu, ko jih je zdravnik poslal na pregled krvi ali seča.

Do 25. leta starosti sem vsakega policista ali moškega naslavljal z 'gospod' in vsako žensko z 'gospa' ali 'gospodična'.

Moški so hodili po robu pločnika, ženske pa ob stavbah. Na stopnicah

je ženskam bila prepuščena stran ob ograji; one so prve stopile v dvigalo in prve ven ter so jim vedno primaknili stol. Moški ni nikoli pozdravil ženske, ne da bi vstal, če je sedel, in to storil vsakič, ko je ženska vstala, pa četudi za trenutek. Moški so odpirali vrata avtomobila ali katera koli druga vrata in so ženskam pomagali sneti plašč.

V mojih časih devištvo ni povzročalo raka in dekleta so predstavljala krepost družine in čistost za svoje može.

Naše življenje je krojilo deset božjih zapovedi, trezen um, spoštovanje starejših in veljavnih zakonov ter se izpolnjevalo v plodnem sožitju in odgovorni svobodi.

Naučili so nas, da razlikujemo med dobrim in slabim ter da smo odgovorni za svoja dejanja in njihove posledice.

Za hitro hrano smo menili, da je namenjena ljudem, ki hitijo.

'Resna zveza' je pomenila, da smo v dobrih odnosih z bratanci, sestricami, prijatelji in prijateljicami.

Nismo poznali brezžičnega telefona, da o mobilnih telefonih sploh ne govorimo. Nismo slišali za stereo posnetke, UKV radio, kasete, CD-je, DVD-je, elektronske pisalne stroje, računalna (ne mehanske, ne prenosne).

'Notebook' je bila beležnica.

Ure smo ročno navijali vsak dan. Nič ni bilo digitalno, niti ure in gospodinjski aparati niso ime-

li svetlečih prikazovalnikov. In če že govorimo o strojih: ni bilo ban-komatom, mikrovalovnih pečic ali radijskih budilk. Da o videorekor-derjih in videokamerah sploh ne go-vorimo.

Ni bilo instant barvnih fotografij, ampak samo črnobeke in je za raz- vijanje in razmnoževanje slik bilo potrebno vsaj tri dni. Barvnih fo- tografij tudi ni bilo.

Če je na kakem izdelku pisalo

'Made in Japan', je to pomenilo, da je slabe kakovosti in ni bilo izdelkov z napisom 'Made in Korea', ali 'Made in Taiwan' ali 'Made in Thailand', sploh pa ne 'Made in China'

Nismo slišali za 'Pizza Hut' ali 'McDonald's', pa niti ne za instant kavo ali umetna sladila.

V mojih časih je trava bilo nekaj, kar smo kosili in ne kadili.

Mi smo bili še zadnji, ki smo bili prepričani, da ženska potrebuje mo-

ža, da bi imela otroka.«

* * *

»Sedaj pa mi povej, koliko misliš, da sem star?«

»Ja, dedek. Več kot dvesto let!?« je odgovoril vnuk.

»Ne, dragi moj, samo šestdeset!«

(Iz članka, ki ga je po Internetu poslala ga. Ema Pogačar iz Kanade)

Bodo škornji preveliki?

STANE GRANDA

Slovenska politika je v velikem pričakovanju polletnega predsednikovanja Evropski zvezi. Že nekaj let, pravzaprav vse od nastopa mandata sedanje slovenske vlade, potekajo velike in temeljite priprave, ki so zahtevale ogromno časa in denarja.

Nedvomno je vloga, ki so jo namenili Sloveniji kot mladi državi, ki še ni polno končala preobrazbe iz to- talitarne v demokratično druž- bo, hkrati pa je morala izgra-

jevati tudi lastno državnost, iz- jemno zahtevna. Ne gre je pod- cenjevati. Seveda zaradi nje tudi ni potrebna nobena histerija. Ak- tualna slovenska vlada ima moč- no, predvsem pa verbalno zelo sposobno opozicijo, ki se nasla- nja na petdesetletne izkušnje ko- munistične in dvanajstletne libe- ralne vladavine. Politiko, zlasti zakulisno, vrhunsko obvlada in je vedno sposobna pripraviti prese- nečenja, o kakršnih v normalnih državah lahko samo sanjajo. Po- litične kulture primanjkuje. Pro- blem ni delovanje opozicije kot

take, problem je v tem, da ta, v veliki meri, smatra večino sedanje vlade in državljane, ki so jo izvolili, za svoje sovražnike, ne tekmece. Prepričani so, da so popolnoma neprimerni za vodenje vlade, kajti to pripada le njim. Totalitarni obrazci so še neverjetno močni, kajti velika večina je v njih vzgo- jenih. Tudi mnogi pozicijski po- slanci niso imuni pred njimi. V preteklih mesecih so bili vloženi veliki in sistematični napor, da bi vlado zrušili. Pričakovati je bilo, da se bodo razmere koncem leta, tik pred predsedovanjem, umirile, vendar se razmere v dr- žavi zaostrujejo. Vlada ima na gospodarskem področju kaj po- kazati. Gospodarska rast v sa- mostojni Sloveniji ni bila še ni- koli tako visoka, večina gospo- darskih kazalcev je ugodna. Ne- zaposlenost je padla, povečala se je celo rodnost. Žal je ob tem močno narasla tudi inflacija. Ta ima številne vire. Od gospodarske pregretosti, preko podražitev energentov do hrane. Številne ce- ne so evropske, plače polovico in več pod njimi. Razkorak med bo- gatimi in revnimi se povečuje. Sindikati na to opozarjajo, kar je popolnoma pravilno. Ker jih v ve- liki meri nadzirajo še 'nekdanji', imajo njihove zahteve nesporno tudi ideološko dimenzijo. To je razvidno zlasti iz dejstva, da de- lavce in upokojujence usmerjajo pro- ti vladi, ne pa proti kapitalu, ki ga še vedno nadzirajo nekdanje komunistične strukture.

Njihov ideološki štab je zname- niti Forum 21, ki ga vodi nekdanji predsednik države in prekaljen 'ko-

ODLOČITEV ZA ŽIVLJENJE

PRIMOŽ KREČIČ

munist' Milan Kučan. Nenavadno je, kako so v Sloveniji povezani 'proletarci' in 'velekapital' in se ob tem razglašajo za leve! Marx se gotovo obrača v grobu!

Številni vodilni gospodarstveniki, zlasti tisti, ki so privatizirali nekdanje državno premoženje, so postali vrhunski bogataši zgolj zato, ker so jim prejšnji oblastniki omogočili, da so bili ob 'pravemu času' na 'pravem' mestu. Gotovo ni mogoče očitati bogastva tistim, ki so prišli do njega po lastni pridnosti ali iznajdljivosti, problem so tisti, ki so izrabili nedorečeno zakonodajo in politične zveze. Vse bolj ostaja jasno, da si ti začenjajo lastiti tudi Slovenijo. Nekdaj ideološko, sedaj ekonomsko. Vlada probleme vidi, nima pa dovolj močne podpore pri ljudeh, ker jim manjka demokratične in posebno državljanske tradicije. Kakorkoli obračamo stvari, ne moremo mimo dejstva, da je eden ključnih kratkoročnih političnih problemov dejstvo, da bodo pol leta 'vodili' Evropo nepravilno. Že tako imajo poglobitve zasluge za osamosvojitve, kar jim sicer stalno izpodbijajo, sedaj pa še predsedovanje Evropski zvezi. To je za njih preveč in tako niso načrtovali. Nekdanji oblastniki si nič manj kot oblasti želijo evropskega diplomatskega parketa. Prepričani so, da jim to, kot Titovim dedičem, ki si je, kot je nedavno nekdo zapisal, podredil celo Vatikan(?), avtomatično pripada. Prav zato si bodo na vse kriplje prizadevali, da bi bilo slovensko predsedovanje, vsaj v očeh domače javnosti, manj uspešno. Uvod v to je blatenje Slovenije v tujini. Potem, ko niso uspeli glede 'izbrisanih', je sedaj na vrsti vreščanje o omejevanju novinarske svobode. Pri tem so najbolj glasni nekdanji vodilni komunisti, ki so zadušili Kavčičevo spogledovanje z demokracijo in tržnim gospodarstvom. Slovenija potrebuje pomoč Slovencev po svetu. Demokratične sile doma so skromne, predvsem pa premalo agresivne. Problem ni v denarju, ampak v državljanem pogumu. Uspešno predsedovanje bo velika zmaga demokracije.

Iz revije *Naša luč*

V slovenskem narodu smo prišli do trenutka, ki kliče zavestno odločitev za življenje. Treba se je jasno opredeliti do življenja in smrti, do poti, ki vodi naprej, in stagniranja. To pa pomeni, da se bližamo novi ločitvi duhov, tokrat ne toliko ideološki ali politični, ampak življenjski: 'biti', živeti, zavezani z življenjem ali 'ne biti' iz nezanimanja, moralne razpuščenosti ter napuha.

Opredelitev za življenje potrebuje podporo zvestobe in moralnega ter duhovne jasnosti. Permisivne družbe je strah ljudi s tako življenjsko držo in vrednotami, ker ne more manipulirati z njimi in jih podrediti trenutnim koristim ter užitek. Seveda je treba takšno opredelitev in zavezo za življenje in za moralne vrednote uresničevati v skupnosti z drugimi ljudmi, z njihovimi drugačnimi prepričanji in načinom življenja. Svoboda je osnova vsakega sobivanja in komunikacije, čeprav gre življenje naprej le po tistih, ki se zanj celovito opredelijo in ga živijo.

V vsaki družbi in skupnosti prihaja do trenutkov resnice in spoznanja, kaj je odprto za naprej in kaj je onemoglo. Vsak se mora za to sam odločiti, in če se odločimo napačno, utegne imeti ta napaka usodne posledice. Zavedati pa se moramo, da ne gre le za neko osebno

odločitev ali izbiro, ki jo naredimo, ampak za poslanstvo, ki nam je dano od Boga, da ga uresničimo. On kliče vsakega človeka in mu pravi: »Bivaj, živi! Dobro je, da živiš.« Vsak človek ima svojo nalogo na svetu in svoj zgodovinski poklic. Hudo je, če ga zapravi. Podobno ima tudi narod svoj poklic, kot je močno poudaril France Vodnik v knjigi *Metafizika in dialektika slovenstva*. Tako so generacije, ki znajo živeti in se uresničiti v zgodovinskem kaosu, in generacije, ki jih čas odpravi v pozabo, ker niso izpolnile svojega 'zgodovinskega zvanja'. Čas, v katerem živimo, kliče zlasti po več življenja, vse drugo bo prišlo šele potem: blaginja, standard, družbeni vpliv, kultura, znanost, zabava. Kaj pomeni, da smo poslani v ta čas, da imamo tako osebno in skupnostno-narodno nalogo?

Iz tednika *Novi glas*

Zapisali so

Bogomir Štefanič ml.
v Družini

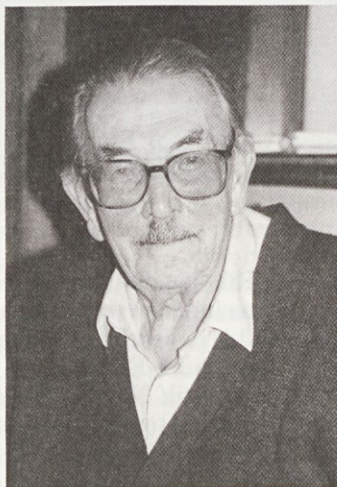
Sredi osemdesetih let prejšnjega stoletja, o katerih zdaj pogosto slišimo govoriti, kako so že brstela od demokratičnega prebujanja, je v razred ene izmed slovenskih srednjih šol vstopila pomočnica ravnateljice: »Iz komiteja so me poslali, da vas vprašam, kdo izmed vas bi šel v Zvezo komunistov.« Ker na njeno ponudbo ni bilo nobenega odgovora, je razred kmalu zapustila, seveda z dostavkom, da tisti, ki bi se odločil sprejeti ponujeno čast, ve, kje jo lahko najde. Te po svoje banalne, a z jasnim ideološkim predznakom (ki je vztrajal tako rekoč do bridkega konca nekega sistema) začinjene zgodbe sem se spomnil, ko sem te dni sledil razpravam o predlaganih spremembah šolske zakonodaje - zlasti o tisti spremembi, ki želi uvesti polno državno financiranje javno veljavnega

Dalje na strani 94

Polje, kdo bo tebe ljubil...

ERNEST HIRSCHEGGER (16)

Sporočilo iz Mendoze - Od tam so nam sporočili žalostno vest, da je v četrtek, 14. februarja, umrl gospod Ernest Hirschegger, pisec teh spominov.

„Stena je pot v nebo, strma zela
Ali lahka s teboj. Ti greš z menoj ...
K tebi želim, moj Bog, k tebi moj Bog ...“
Z žalostjo sporočamo, da je 14. februarja 2008 v 92. letu odšel k Bogu naš ljubi

**ERNEST JOŽEF
HIRSCHEGGER**

Žalujoci:
žena Minka Hirschegger roj. Kosanc;
sinovi in hčere: Pavlina, Miha, Magda, Frido, Gabrijel,
Gašper, Peter, Zalka, Bernarda, Veronika;
sestra Zalka in družina;
svakinja Marija roj. Kraner in družina;
žet Vinko Rodle in družina;
vsi vnuki in pravnuki.

Mendoza, Buenos Aires, Bariloche, Italija, Nizozemska, Severna Amerika.

kemu sodelavcu ni bilo všeč. Zagrozil mi je, da me bo ubil, če bom tako delal. Ko je bil na vrsti, da je tisto peč izpraznjeval, se je seveda precej zamudil. Če pa bi bila napol prazna, bi hitreje opravil svoje delo in ponoči bi mogel spati za kupom vreč. Zjutraj pa se je napol spočit ponudil za nadure, ki so bile vedno potrebne in plačane. Ko je grožnjo ponovil, sem šel k ravnatelju in odpovedal službo, ne da bi zatožil delavca Italijana. Vzrok za odpoved sem navedel prenaporno potovanje, ki mi je zares začelo škodovati. Ker sem moral spati podnevi, ni bilo miru, ker so se otroci glasno igrali.

Potem sem blizu Škuljevih najel prostor, kupil peč in vse potrebno in začel izdelovati manjše keramične predmete, ki so šli dobro v prodajo. Žal pa je bil preslab električni tok. Prosil sem za pojačenje nadzornika krajevnega omrežja. Pisal se je Baranović, dalmatinski Hrvat in bivši mornar prav tam, kjer sem jaz odslužil mornariški vojaški roj v Šibeniku, da sva se kar hrvaško pogovorila. Ponudil mi je v najem parcelo poleg njegove hiše v Ituzaingó, ki ima industrijski tok. Sprejel sem ponudbo.

Začeli smo graditi delavnico iz zložljivih blokov, da so stene hitro zrastle. Pomagal mi je rojak Škulj, sošolec, doma iz Polja, ki je bil izkušen zidar. Zidake sem kupil z manjšim posojilom. Ko je bila delavnica pod streho, se je oprema mogla prenesti tja. Dozidavali smo še prizidek za stanovanje. Neko dopoldne me pozdravi sosed onstran ograje in vpraša ali ne mislim več zidati, ko me vidi pometati dvorišče. Povem, da nimam več sredstev. Odide in se vrne rekoč, naj grem v bližnjo trgovino z gradbenimi potrebščinami, nabavim vse potrebno, on pa bo dal jams tvo. Pohvalil je mojo prizadevnost in upošteval številno družino. Tako se je moglo končati stanovanje in izkopati gnojnično jamo, kar je s strojem opravil strokovnjak g. Sendra. Bili smo v letu 1958, ko je bila 12.04.1958 rojena Bernarda. Hčeri Jana, Pavlina in 16-letni Miha so bili že sposobni pomočniki. Lepi keramični izdelki so šli dobro v prodajo. Kupili smo

Nazaj v Buenos Aires

Povratak v Mendozo ni bil mogoč. V Buenos Airesu sem imel rojaka, prijatelja Franca Močilnikarja, istega, ki je bil omenjen ob ločitvi v Vetrinju in ki je prišel v Argentino osem mesecev pred nami. Imel je dobro službo in tudi že hišo.

Sporočil mi je, naj kar pridem in nam bo po svojih močeh pomagal. Z vlakom smo odpotovali v Buenos Aires in k njemu zunaj mesta v Villa Adelina. Prišlo je tudi pohištvo. Nekaj dni smo stanovali v garaži, potem se pa preselili v kraj Tigre v Delti reke Paraná, koder nas je po prijateljevem priporočilu sprejel njegov znanec, Hrvat Badel. Imel je manjše posestvo s poletno hišo in hišico za oskrbnika, ki ga še ni imel. Ta je postala naš novi dom. Franc Močilnikar je medtem našel delo zame v večji keramični delavnici, katere lastniki so bili Nemci. Ta pa je bil v glavnem mestu.

Treba se je bilo seliti v San Antonio de Padua k družini Rajkota Škulja, doma iz Polja, ki nam je dal v najem primerno stanovanje. Od tod do tovarne pa je vožnja trajala štiri ure, kar za to mesto ni nič ne navadnega. Šest kvadrov do postaje peš, z vlakom do postaje Liniers, nato pa z avtobusom št. 21 do bližine tovarne. Gospodarji so me radi sprejeli, saj sem bil keramičar že osem let. Tudi nemščina mi je prav prišla. Delati je bilo treba v treh izmenah po osem ur, tako sem prišel na vrsto za nočni urnik tudi jaz. Štiri ure vožnje zvečer, osem ur dela pri pečeh in štiri domov. Skoro istočasno kot jaz je prišel za tehnika mlad Nemec in sva se kmalu dobro razumela. V tovarni so bile štiri velike peči in ena manjša. Moje delo je bilo nadzorovati števec merilce temperature in peči ugašati, medtem pa vlagati surove posode v manjšo peč. Navado sem imel, kot je treba, vložiti čim več kosov, manjše v večje tesno in do vrha. To pa ne

Hirscheggerjevi otroci v času, ko je družina živela v Ituzaingó.

večjo peč, ki sem jo predelal na gretje s plinom, kar je ceneje. Za prodajo smo pooblastili trgovskega potnika g. Daporta. Potrebno je bilo vozilo za razvažanje, zato smo nabavili majhen rabljen 'justiciero'. Pozneje ga zamenjali za džip Willis, da sem sam pripeljal tu be plina iz Morona. S posojilom smo kupili še dva stroja in druge potrebščine. Otroci so se vpisali v bližnjo šolo. V Castelarju je bilo društvo Slovencev in šola, kamor so ob sobotah hodili tudi naši otroci. Učiteljica je bila gospodična Miha Markeževa, znanka iz taborišča v Avstriji.

K maši smo hodili v bližnjo cerkev, kjer je bil slovenski župnik Franc Novak, tudi stari znanec. V to cerkev so hodili tudi Rodetovi in še kdo od rojakov iz okolice. Na obisk so prišli Kosančevi, nekoč sta se pripeljala iz Mendoze brat Rudi in nečak Davorin v majhnem avtomobilu.

Ponudila se je priložnost, da kupimo čedno hišico tik za našo zasilno. Ponudila nam jo je dobra sosedka, vdova. Čeprav je imela drugega kupca, je vztrajala, naj jo kupimo mi, ki smo je potrebni. Težko se je bilo odločiti. Trgovina je sicer uspevala, vendar prihrankov ni bilo. – Šel sem se posvetovat h gospodu Novaku. Ta me je prepričal, naj hišo kupimo, najamem naj posojilo v slovenski hranilnici Sloga, on pa bo podpisal jamstvo. Kupili

smo jo. Bila je oddaljena od ceste, spredaj pa imela vrt z drevjem. Lepo! Dne 14. novembra 1959 je bila rojena Veronika-Elizabet, ki jo je krstil g. župnik Novak. Srečavali smo se z Rodetovimi, med njimi sin Vinko, študent, ki je rad spremljal naši dekleti. Obiskovali smo se tudi priložnostno.

Pripeti se nepričakovano

Neko dopoldne opazim, da sta pri števcu ob cesti dva delavca, ki sta odklopila električno. Vprašam, zakaj to. Odgovorita, naj grem v Morón. Šel sem na upravo, pristopil k dolgi vrsti čakajočih. Ko pridem na vrsto, zvem, da so na ukaz državne uprave podružnici v Moronu podvzeli to mero, ker ni v redu plačevala. Tok so ukinili vsem, ki so bili kaj dolžni. Uradniku ponudim denar na račun, ta pa pravi: »Vse ali pa nič!«

Našega potnika prosim, naj poskusi pri odjemalcih čimveč izterjati. Dolžan sem bil za en mesec, vendar sem imel ugodnost dvomesečnega računa, torej nisem bil dolžan plačati prej. Ponovno sem šel ponuditi večjo vsoto na račun in dobil enak odgovor. Minil je mesec brez dela in prodaje, potnik pa ni mogel izterjati več, ker so trgovci pričakovali pošiljke zaostalih naročil.

Minil je mesec skrbi. Banka je

terjala zapadli obrok. Edini izhod bi bil prodati opremo delavnice, zgradbe pa ne, saj je bila na tujem zemljišču, ki bi ga kmalu kupili. Našel sem kupca, čigar žena se je ukvarjala s keramiko. Šla sva skupaj na upravo v Morón, sprejel naju je nov gerent, ki vpraša kupca g. Taraborellija, kako bi prevzel in plačeval moj dolg. Ponudil je pet mesečnih obrokov. Gerent sprejme in se pogodi s kupcem. Tako! Mojih ponudb plačila niso sprejeli, njegovo pa brez pomislekov. Kdo to razume? Naj se zgodi božja volja!

Ko je stiska najtežavnejša, je pomoč najbližja. Vsaj tako je bilo vselej doslej. No, za tolažbo se je rodil sinček Damijan 18. decembra 1961. leta.

V tem tednu me je prišel obiskat prijatelj Pavle Grad, z njim pa starejša gospa Boerin. O naši težavi je zvedel malo prej. Gospa ima posestvo v Delti Paraná 110 hektarjev polja in gozda, veliko udobno hišo in pozna lastnika tovrne barke, ki je pri njej kupoval glino za neko keramično tovarno v Buenos Airesu. Ker je vdova, ne more skrbeti za posestvo, stanuje pa v mestu, je priložnost, da se preselimo tja, kjer bi kopali ilovico in mogli obdelovati zemljo. Pavle je pa že dalj časa na manjšem posestvu z družinico, se ukvarja z rejo angora zajcev in s prašički. Ima tudi kravo. Razdalja med njim in nami bi bila eno uro hoda.

Kaj naj storimo? Odločiti se moramo. Dogovorili smo se, da se dobimo v mestu Campani, 90 km oddaljeni od Buenos Airesa, kamor pridemo z džipom, ona z vlakom, skupaj pa pogledat posestvo, po eno in pol uri vožnje s potniško motorno barko. Ni bilo kaj tvegati in druge možnosti ni. Posestvo z veliko hišo leži ob reki Carabelas, enem od številnih rokavov velereke Paraná. Na razpolago je dosti orodja, celo traktor. Kraj je zelo lep, ob obeh bregovih raste drevje, vmes pa so posamezne hiše ali naselbine. Tišina in ptičje petje pa tudi komarji...

Gospa bo obvestila lastnika barke g. José Fianaca. Ta občasno prihaja po tovor k sosedu, ki mu prodaja pesek, potreben za livarne. Predlaga, da si bova delila

...Posestvo z veliko hišo leži ob reki Carabelas, enem od številnih rokavov velereke Paraná.

plačilo tako, da bo od vsake druge naložene barke dobila ona, od vsake druge pa mi.

Dobili smo kupca tudi za hišo v osebi g. Boria, ki nam je dobavljaj barve za keramiko. Prevzel bi moj dolg v banki in pri Slogi. Ko sva šla skupaj tja, g. predsednik Ašič ni sprejel tega načina, češ da je Sloga samo za Slovence. Kaj pa bo z jamstvom gospoda Novaka? Plačati je moral on in kaj si je mislil o meni? Borio mi je ostal dolžan večji del, plačal samo manjši znesek za prodano hišo.

Končno sem šel v Buenos Aires h g. Fianaca, da naše pohoštvo prepeleje z barko, družino pa njegov znanec z večjo kamioneto. Bilo je dosti potov, a se je vse srečno končalo s prihodom na »Isla Boerin«.

»Isla Boerin«

Pričeli smo kopati ilovico, jo nakladali na za to pripravljene vagončke na progah in vozili v veliko lopo (galpón). Potrebno je bilo 50 ton za Anito Lucio, kot se je imenovala ta barka. Starejši fantje so pridno pomagali, mlajši pa so se vozili s šolskim motornim čolnom v šolo dobre pol ure po reki navzdol in nazaj. – Očistiti je bilo zaraščeno zemljo za zelenjavni vrt, ki smo ga posejali. Vsak teden je priplul drug motorni čoln z mešanim blagom z gospodinjskimi potrebščinami in kruhom.

Pričakali smo prvi pristanek Anite Lucije ob pomolu in bregu reke. Naložene vagončke smo prevračali v barko. Nakladali smo vsi dela zmožni, celo mama Minka.

Prvo plačilo je pripadalo nam. Takoj se je nadaljevalo kopanje za prihodnjo vožnjo. Spoznali smo se s sosedom Krombergerjem, Nemcem, ki je imel živinorejo 400 krav in večje število čebelnih panjev. Mleka in medu otrokom ni manjkalo, pomaranč in limon je bilo zastonj na razpolago. Gospodinja, tudi Nemka, nam je z marsičem postregla. Miha se je seznanil s fantoma drugega sosa, Bisaguirre, enake starosti, da so skupaj lovili ribe. Tako smo se delu in življenju privadili. Priplula je Anita Lucija, da smo jo naložili v prid gospe Boerinove. Za naslednjo je plačilo pripadalo nam. Gospa pa ni bila poštena. Ko je zvedela, da barka prihaja v pristanišče v Tigre, je od g. Fianaca zahtevala, da plača njej, češ da sem ji dovolil. Bila je druga nepoštenost: da nam je dovolila posekati drevje, ki je bilo ožgano, ko se je po njeni krivdi ogenj razširil v gozd. Drva tega lesa bi kupila neka pekarna. Pripravili smo drva na breg, prišla je barka in smo jo naložili, plačilo pa je prevzela ona. Opravičila se je, da je molila k Svetemu Duhu, da bi se ji posrečila kupčija. Bila je baptistovske vere in po rodu ciganka. Vztrajali smo v upanju na prihodnji prihod Fianacove barke, jo naložili in dobili pripadajoče plačilo. Vendar tako ne more iti naprej.

Neko jutro smo pogrešili Jano in Pavlino. Pustili sta listek, da odhajata. Odpeljali sta se s potniško motorno ladjico. Ko je kmalu po tem priplula tovarna barka k sosedu Krombergerju, sem se z

njim peljal v Tigre, več kot tri ure vožnje.

Šel sem k Rodetovim, kajti Vinko, ki je nekoč prišel obiskat Jano k nam, bi vedel, kje sta dekleti. Tam sta bili najprej na policiji, potem pa dobili zaposlitev. Vrniti se nista hoteli. Jana se je poročila z Vinkotom, Pavlina pa zaposlila za bolničarko. Vrnil sem se, da poiščemo drugo rešitev.

Bilo je poletje 1963. Damijanček star dve leti. V teku leta sem se seznanil s spodnjim sosedom ob isti reki, ki je imel tudi veliko hišo in 45 hektarjev napol zapuščenega posestva. Lastnik je bil g. Gastón Sedran, ki je imel družino v Buenos Airesu in se občasno zadrževal na tem posestvu in hodil ribe lovit. Ko mu povem o težavah z Boerinovo, mi je to posestvo ponudil v najem brez posebnih zahtev, le da bi skrbel za čiščenje in mogel obdelovati zemljo. Bilo je dosti orodja in konj.

Tudi tu bi mogli kopati ilovico in Fianaca bi jo odvažal. Z g. Gastonom sva bila kmalu dogovorjena. Brez odlašanja smo zapustili Islo Boerin in se selili. Pohoštvo s čolnom na vesla, družina pa je lahko prišla po suhem v pol ure hoje.

Naj omenim še dogodek na Isli Boerin: Neko nedeljo smo od reke slišali lepo glasbo, otroci so tekli na pomol, šla sva tudi z Minko. Ladjico, prirejeno za kapelico, je pripeljal duhovnik, ki je bil nekaj misijonar in župnik za prebivalce ob rekah. Ko gospod izstopi, se takoj spoznava, bil je Jože Šuštar, jezuit, ki je bil v Vetrinju šofer

IVANU ARNŠKU V SPOMIN

MARIJAN EILETZ

onega belega kamiona in ki nas je potem peljal v Beljak, nato v Strassburg. Kakšno presenečenje! Opravil je bogoslužje in se zadržal v pogovoru z nami. Obljubil je, da še kdaj pride. Sicer pa smo po radiu poslušali maše, otroke pa zvečer učila katekizem.

Drugič dalje

Iz tednika Cristo Hoy

(št. 716,

od 12. do 18. februarja 2008)

Dušnopastirska oskrba v Mar de Ajó

Gospod urednik:

Poleti gremo vsako leto za nekaj dni v Mar de Ajó (kraj ob Atlantski obali buenosaireške province). To lepo mesto smo izbrali zaradi družinskega ambience ter zaradi lepe plaže in miru; tam smo se srečali z izvrstnimi prijatelji in zlasti, ker smo se našli z očetom Milanom.

Ta duhovnik mašuje vsak dan zelo pobožno in zbrano, nam pozivlja vero, ko je s svojimi 56 leti duhovniške službe poln vneme za duše in velike ljubezni do našega Gospoda Jezusa in njegove presvete Matere. Vsak dan nam pove, katerega svetnika god praznujemo, nato pa sledi vsebinsko bogat nagovor. Poučuje naravno in z vso svojo pojavo. Vrši velik apostolat v spovednici ter nam pomaga pri skupni zahvali po obhajilu. Uči nas lepih starih pesmi, ustreznih praznovanju dneva, ki jih začinja on s svojim tenorjem.

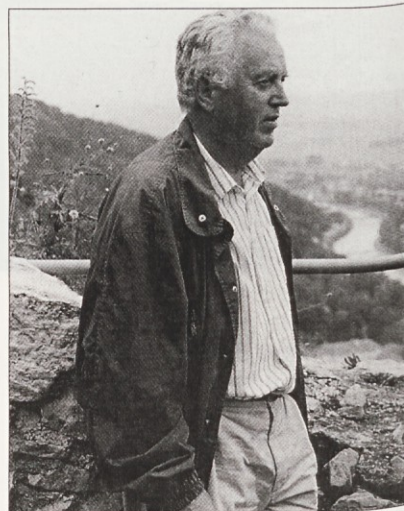
Hvaležni prosimo našega Gospoda, naj ga še naprej obdarja z milostjo in jasnostjo, saj omogoča naši družini uživati počitnice, ki so koristne za dušo in telo.

*Familia Leipus, Berisso,
provincia de Buenos Aires*

(OPOMBA UR.: V gornjem pismu omenjeni slovenski duhovnik je nam dobro poznani gospod Milan Povše, dolgoletni župnik v počitniškem mestu Mar de Ajó.)

Vem, Ivan, da mi ne boš zameril, če bom v naslednjih vrstah zmetal kup najinих skupnih doživetij in anekdot, čeprav vem, da bom spregledal ali obšel vrsto drugih, gotovo bistvenejših doživetij iz Tvojega življenja, ki sem jih nekatere pozabil, za druge pa nisem vedel. Bojim se tudi, da sem premalo osvetlil Tvoj značaj in Tvojo notranjost. Oprosti mi za to pomanjkljivost in upam, da se bo nekoč našel nekdo teh, ki so Te bližje poznali in skušali to nadomestiti.

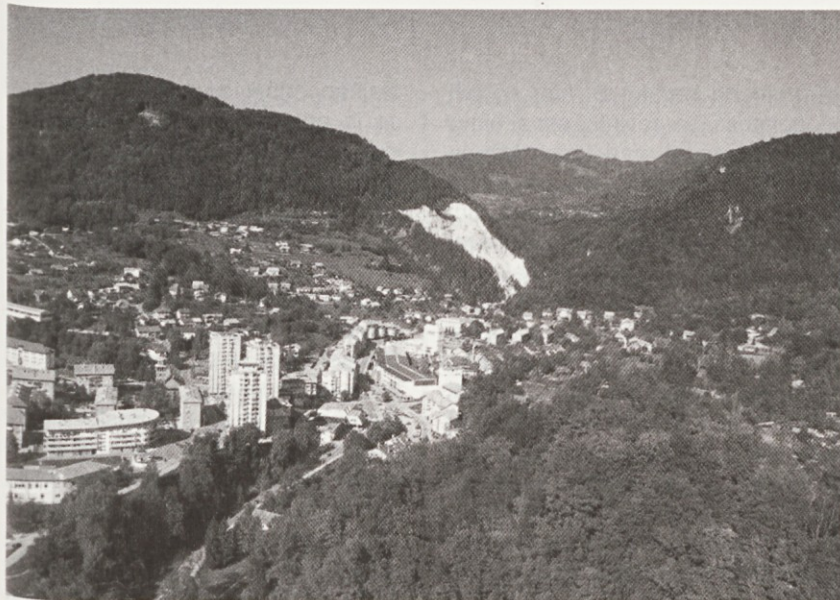
Rojen si bil 10. julija 1927 v Hrastniku, od koder je vsa Tvoja družina leta 1941 zbežala pred Gestapom v Ljubljano. Tam sva se leta 1942 spoznala, petnajst ali šestnajstletnika, ko sva se skoraj v istem času vključila v Slovensko legijo. Najina baza je bila v Rokodelskem domu, kjer je bil propagandni center te organizacije. Večina nas, skoraj pubertetnikov, je bila beguncev iz Štajerske, med njimi Marjan Snoj, sin ministra jugoslovanske vlade, ki je bil v eksilu v Londonu, Andrej Benet, pa tudi znani Miloš Kobal, infiltriran agent Ozne. Naše delo je obstajalo predvsem v razdelitvi ilegalnega tiska - časopisa Svobodna Slovenija in letakov -, ki smo jih prejeli iz tajnih tiskarn in jih nato porazdelili in raznesli po rajonih. Tudi sami smo bili zadolženi za raznašanje po hišah, vsak v svojem okolišu, med policijsko uro in z ročno granato v žepu kot edinim orožjem, če bi nas zasačila laška patrulja. Mnogo je bilo epizod, mnogo tihega idealizma v stalni nevarnosti pred okupatorjevo policijo, mnogo zadovoljstva in navdušenja za naš narodno osvobodilni boj, a v stalno preteči nevarnosti pred zahrbtnim udarcem komunistične Osvobodilne fronte. V najinих razgovorih sva se večkrat tudi dotaknila teme o vojski, o pobujanju, o vrednosti človeškega življenja, pa o dilemi, ki bi jo imela v slučaju, da bi morala streljati na nasprotnika, s katerim bi se spopadli v boju. Odločila sva se, da se priporočiva

Bogu, da tega ne bi nikoli doživela. In Bog naju je oba uslišal.

Prišel je 8. september 1943, propad Mussolinijeve vlade in razsul italijanske okupacije. Pričakovana je bila takojšnja zasedba Ljubljanske pokrajine od nacističnih sil. Naša skupina se je - razen Miloša Kobala - podala na teren, v smeri proti Turjaku, kjer naj bi se zbirale vse slovenske demokratične sile. Tudi Ti si prišel za nami čez nekaj dni, ker te je g. Andrej Križman poslal na teren z neko važno pošto za Križaja in tako smo se znašli v Grosupljem, od koder smo se pomaknili v Turjak. Vključili so nas v Cerkvenikov bataljon, ki pa se je že naslednji dan preselil v napol porušeno vas Zapotok na bližnjem hribu. Takrat še nismo vedeli, zakaj smo morali zapustiti Turjak, vendar smo kmalu izvedeli za nesoglasja med našimi poveljniki, ki so kasneje privedla do turjaške katastrofe. Nihče od naših političnih in vojaških vodij ni imel izdelanega strateškega načrta za to novo slovensko ilegalno vojsko, ki naj bi po italijanskem razsulu na legalen ali pa illegalen način prevzela oblast nad Ljubljansko pokrajino.

Iz Zapotoka so naju skupno z našo četo postavili v patruljo zaščitnico in nas poslali v nižje naselje Čatež, prav nasproti Turjaka. Že naslednji

Hrastnik, Ivanov rojstni kraj

dan smo mogli opazovati začetek obleganja Turjaka, ki se je vsak naslednji dan stopnjevalo. Drugo noč sva doživela prvi 'stik' s partizani, ki so že ves dan obstreljevali našo posadko na Čatežu. Spominjam se, da smo skopali zaklon na robu brega in čakali na verjetni napad partizanov. Naslednjo noč sem imel prvo zameno straže in sem točno opolnoči zaslišal izza brega sopihanje in korake. Obvestil sem mitraljezca blizu mene in ta je takoj zaklical: »Kdo gre?« Bil je temno in še megleno povrhu, da nismo nikogar videli pred seboj. Ker ni bilo odgovora izza brega je mitraljezec izstrelil prvi rafal, mi pa smo tudi spustili nekaj strelcev iz naših starih francoskih pušk, kar tako v noč, da bodo partizani vedeli, da nas je bilo več v zasedi. Tako smo zavrnil prvi val napada. Takoj se je pa pojavil naš komandir in ukazal umik proti Zapotoku, kjer pa nismo našli nikogar od naših legionarjev. Umaknili so se dobro uro prej proti Igu in nas menda tudi obvestili s preizkušeno sproženo raketo, ki pa je nihče od nas ni videl. V temni noči smo se zagnali naprej po cesti v dolino in končno dohiteli naš bataljon.

V jutranjem svitu, ko smo za hip počivali v vasi Želimlje na robu Barja, so se na nas vsuli rafali partizanskih strojnic. Jasno je bilo, da so nas že pričakovali. Počasi smo se povlekli v sredo vasi in tam taval čakaajoči na nadaljna povelja, ki jih pa ni

bilo. Midva sva se skupaj s kakimi petimi borci znašla v neki hiši, kjer smo sedeli in čakali, dokler nas domača hči, ki je pravkar vstala, ni izzvala, naj vendar kaj streljamo. Takrat se je nekaj naših ojunačilo in začeli so streljati kar skozi okno proti cerkvenemu zvoniku, kjer so se vgnedili partizani. To jih je še bolj razdražilo in pričeli so metati na našo hišo ročne granate. Menda smo bili zadnji legionarji, ki so ostali v Želimljah in, ko smo to opazili, smo napravili izpad in se sredi rafalov strojnic v zvoniku, vsak po svoje razpršili proti gozdu in nato preko

barja proti Igu.

Tam sva se spet našla, edina od naše čete. Ostala je le še peščica legionarjev, med njimi skupinica četnikov pod poveljstvom kapetana Glihe, ki so se ravno odpravljali z dvema vozovoma proti Reki. Tam, menda, naj bi se že izkrcali Angleži in parola je bila, da jim je bilo treba iti nasproti. Na vozu so imeli tudi težko ranjenega fanta, ki sem ga spoznal šele leta kasneje v Argentini. Pridružila sva se jim in vozili smo se nekaj časa po barjanskih poteh, pa se je nama obema zdelo le vse preveč naivno in sumljivo in sva se odločila, da jo mahneva v Ljubljano. Tako sva storila in ko sva prišla skozi Črno vas mimo Plečnikove cerkve sv. Mihaela do Ižanske ceste, naju je zasačila patrila dveh oboroženih terencev in naju takoj aretirala in začela zasliševati. Ti si se jima izmuznil pot pretvezo, da je tam zadaj ob poti ležala neka puška, menda mavzerica - kar je bilo res -, pa sta te partizana poslala, da jo jima prineseš. Od takrat Te nisem videl več vsaj dva meseca. Mene so nekaj minut za tem osvobodili legionarji, ki so prihajali po Ižanski cesti proti Ljubljani in sem se jim takoj pridružil. Ti pa si mi kasneje pripovedoval, da si res našel tisto mavzerico in nekaj časa premišljeval, kaj storiti, saj je nisi hotel izročiti partizanom.

Premišljeval si tudi, če bi jo mogel uporabiti, da napadeš onadva terenca, pa ti je bilo odvrtno, ker bi moral vsaj enega ubiti. Presodil si, da je najbolje, da jo mahneš s puško v roki preko Barja proti Ljubljani. Ko si se pomikal ob bregu Ljubljanice, si naletel na ranjenega legionarja, ki je skoraj že izkrvavel in je stokal, da je žejen. Prinesel si mu vodo, nato pa stekel proti bloku, kjer si z nemajhno težavo prepričal peščico Nemcev, naj gredo iskat tistega ranjenca. Tako se je zgodilo in fanta so odpeljali v bolnico. Kasneje, kot si mi nekoč pravil, si tega fanta videl v neki domobranski enoti.

Kmalu sva oba vstopila v Slovensko domobranstvo. Vsak na svojem koncu, a tu in tam sva se le srečala. Vsak izmed naju je doživljal svojo – z neštetiimi srhljivimi trenutki nasičeno – zgodbo iz te naše protirevolucionarne vojne. Bog je hotel, da sva oba preživela to dobo in se končno znašla vsak v svoji vojaški enoti v Vetrinju, kjer smo vsi čakali na iluzijo neke rešitve. Od tam naprej so se najina pota spet ločila. Jaz sem se čudežno rešil iz transporta blizu meje, ti pa nisi imel te sreče in si se z ostalimi domobranci znašel v taborišču smrti, v Teharjah. Večkrat si mi pripovedoval tisto svojo napeto zgodbo, ki jo bom povzel le na kratko.

Po nenehnih pretepanjih in zaničevanjih so te nagnali na dvorišče C, v skupino odraslih, določenih za smrt, čeprav si bil še mladoleten – manjkal ti je dober mesec dni do polnoletnosti. Bil si priča in tudi sam pretrpel neštete sadistične pretepe in mučenja, skoraj brez hrane in vode. Večkrat si mi pravil s ponosom, kako pokončno so se zadržali domobranci in molče junaško prenašali tiste muke. Vendar Ti zaupanje v božjo pomoč in naravni občutek za ohranitev življenja nista dali miru in si stalno premišljeval, kako bi se rešil. Ko so začeli vsako noč odvažati Tvoje sozapornike v smrt, si samo čakal, kdaj prideš na vrsto. Večino so jih že odpeljali in takrat si se nekega dne odločil, da moraš nujno nekaj ukreniti. Tisto noč, ko so se stražarji za hip oddaljili, si se splazil pod žično

pregrado do barake B, kjer so bili mladoletniki, se zavihtel skozi okno barake in padel med tesno ležeče fante. Imel si srečo, ali pa božjo pomoč, da Tvojega prebega budni stražarji niso opazili. Pripovedoval si mi, da si poslušal tovarnjake, ki so ponoči še prihajali v taborišče in tudi kako partizani kličejo po spisku imena domobrancev. Svojega imena nisi slišal, pa kaj, oni se niso dosti zmenili, če koga ni bilo. Računal si po času, da jih ne morejo voziti daleč, ker so se tovarnjaki kmalu vračali po druge skupine. Tvoj sum, da jih vozijo v hrastniške rudnike ali Hudo luknjo, se je izkazal za pravi. Saj od tam si Ti doma in si poznal vsak košček te okolice, pa tudi zapuščene jaške in rove.

Leta 2006 smo se srečali v Sloveniji. Midva z bratom in ženama smo se odločili, da bi radi obiskali tiste kraje hudega spomina in si se ponudil, da nas spremljaš. Takrat sva tudi doživela čudno zgodbo. Okoli kapelice, ki so jo postavili soborci od Zaveze pri vhodu v hrastniški rudnik, se je vrtel nek prileten fant srednjih let in nas zvedavo gledal, kot da bi želel z nami govoriti. Dal sem mu priliko in ga pozdravil. Takoj sva bila v razgovoru, ki pa temu fantu ni prehitro tek. Občutek sem imel, kot bi se nečesa bal. Vendar se je čez nekaj minut ojunačil in na kratko povedal, kako hudo je bilo takrat v juniju 1945 tam okoli. Vsako noč so regljale strojnice in posamezni streli. Po kratkem molku je obotavljajoče začel pripovedovati, kako ga je nekoč, nekaj časa po teh pobjah, poklical neki njihov znanec iz okolice, starejši mož, menda je bil rudar. Rekel mu je, da hoče z njim govoriti. Čudno se mu je zdelo, ker je bil on takrat še mlad fantič, mož pa je vztrajal in ga rotil. No, ugodil mu je in podala sta se v samoto, kjer mu je možak začel pripovedovati, kako je on z drugimi tovariši tiste dni sodeloval pri pobjah. Fant je za nekaj časa umolknil, nato pa spet povzel: »Ta mož se mi je pravzaprav spovedal, meni, mlademu mulcu. Ne vem, kako je bilo to mogoče... Govoril mi je hude stvari, ki jih ne morem popisati... Ko je nehal, je

olajšan odšel domov... Drugi dan pa je prihitela k nam njegova hči, ki je vedela, da je njen oče govoril z mano in vsa razburjena kričala name, naj ji povem, kaj sva z očetom govorila. Rekel sem ji samo, da mi je pripovedoval, kaj se je dogajalo 'takrat'. Nato mi je vsa objokana dekle rekla: 'Veš, moj oče je potem prišel domov in se obesil.'« Molc, ki je nastal po tej pripovedi, ni dopustil nobenega komentarja. Poslovili smo se in molče odšli. A prej sem še pri kapelici zmolil za duše vseh pobitih, pa tudi za onega nesrečneža, ki si je sam sodil.

A vrnimo se v Teharje. Takole si mi pripovedoval svojo zgodbo: »Ko so vse odrasle domobranci in civiliste že odvedli iz taborišča, so nas mladoletnike zaslislali in popisali. Dobili smo tudi obisk 'žalostno-slavnega' Dolanca. V začetku avgusta so nas obvestili o amnestiji in nas isti mesec, dne 18., odvedli peš proti postaji Celje. Od tam bi se moral odpeljati vsak na svoj dom, kjer bi nas potem domači terenci in partizani spet sodili in kjer so mnogi od teh mladoletnikov končali s smrtjo. Ker je bil moj naslov označen v Ljubljani, sem vedel, da se tja ne smem vrniti. V Celju sem pa imel razne sorodnike, zato sem zaprosil mladega stražarja na koncu kolone, naj me kar izpusti, ker sem doma iz te okolice. Fant je ustregel moji prošnji in odšel sem kar po stranski poti čez neko polje. Bil sem skrajno oslavljen in ker je bilo treba iti malo navkreber, sem se skoraj po vseh štirih privlekel do hiše moje tete Neže. Nato sem se odvrnil tudi k drugemu stricu Franclu. Oboji so me lepo sprejeli, čeprav nekateri od njih niso bili na naši strani. Vendar so mi dali jesti, skopal sem se in dobil novo obleko. Že drugi dan, pri teti Neži, me je zagrabila huda vročina, ki se je dvignila do 40 stopinj. Teta je poklicala zdravnika, ki je povedal, da imam tifus. Pa da naj se kar pripravijo na pogreb. Poklicali so duhovnika, ki me je mazilil s svetim oljem. A teta se ni vdala. Poklicala je dve nuni, bolniški sestre, ki sta dobro poznali vse bolezni in prinesli zdravila. In mi tudi dali injekcije. Čez nekaj dni

Duhovno življenje je objavilo

APRIL

PRED 70 LETI (1938)

Dušna pastirja za slovenske izseljence, Jože Kastelic in Janez Hladnik, stanujeta sedaj v Duhovniškem domu na ulici Condarco 545. Vsaj eden od njiju je na razpolago rojakom v torek, četrtek in soboto. Priliko za velikonočno spoved imajo v hišni kapeli ob sobotah popoldne in zvečer, pa tudi vselej po maši, kjer pač je.

Za veliko noč so rojaki mogli prisotvovati obredom v slovenskem jeziku. Maši v nedeljo sta bili ob 8. uri na Avellanedi, ob 10. uri pa na Paternalu.

PRED 60 LETI (1948)

1. Slovesno zahvalno mašo je daroval škof mons. Emilio Di Pasquo iz San Luisa za srečen prihod slovenskih beguncev z ladjo Santa Cruz. Med mašo je pel begunski zbor; skoraj vsi verniki so pristopili k obhajilu.

13: Umrl je Franc Kraševac - Dalibor, dolgoletni predvojni sodelavec verske revije *Duhovno življenje*.

PRED 50 LETI (1958)

Po velikonočnih obnovah, ki so jih imeli Slovenci povsod, kjer se redno vsak mesec zbirajo ob četrtkih pred prvim petkom k svetim uram, so se zbirali v **Slovenski hiši k obredom velikega tedna**. Obrede je vodil direktor Anton Orehar ob asistenci župnika Gregorja Malija in bogoslovca Janeza Lan-

mi je vročina padla in počasi sem okreval. Teta me je zvesto hranila in kmalu sem spet prišel do moči, da sem lahko začel delati v celjski Mohorjevi tiskarni. Vendar sem stalno premišljeval o pobegu preko meje v svobodo.«

Naslednje podatke mi je posredovala tvoja družina in jih citiram dobesedno: »30. septembra 1947 so me aretirali in prepeljali v Ljubljano v Udbine zapore na Poljanski cesti v Ljubljani, kjer sem bil do 7. aprila 1948. Takoj po izpustitvi sem začel kovati načrt za prebeg v Avstrijo. Prvi poskus je bil 16. maja. S skupino celjskih planincev smo se podali na Korošico, nato z enim od njih naprej na Planjavo in na Kamniško sedlo, kjer sem na strmem snegu zdrsnil in padel preko skal in se hudo poškodoval. Moj načrt, da bi nadaljeval sam preko Kotljičev in Mrzle gore v Avstrijo, je padel v vodo.

Novembra 1949 sem bil iz Mohorjeve tiskarne v Celju prestavljen v grafično šolo v Ljubljani. Tam so skoraj odkrili, da sem se tri leta izogibal vojaščini, kar je bil hud prestop. Na hitro sem se nakljub slabemu vremenu odločil za pobeg. Zaradi policijskih kontrol in obmejnih straž je bila pot zelo nevarna. Po več poskusih mi je uspelo priti preko Turškega žleba na Okrešelj, od tam sem prečkal snežišče pod severno steno Rinke do Mrzle gore in po zelo strmem pobočju sem prispel do meje. Od tu se mi je odprl pogled na Koroško stran – v tujino. Težko sem se ločil od grebena. Pod noč sem prišel na Koroško, v dolino Belske Kočne. Nato sem eno leto delal na kmetih v Ziljski dolini, od koder sem se kasneje odpravil v Argentino, kamor sem prispel januarja 1951, kjer so že bili moji domači.«

Tako si mi pripovedoval Ti, Ivan in Tvoji sorodniki. Vem tudi, da si se po skoraj treh letih življenja v Buenos Airesu preselil v Bariloče. Tam si se posvetil fotografiji in postal eden znanih fotografov. Takoj si se tudi vključil v gornišтво v okviru Slovenskega planinskega društva in Cluba Andino Bariloche. Leta 1957 si že sodeloval pri važni odpravi v južno

Kordiljero na dotlej nepremagano goro Balmacedo, ki ste jo kljub težavam s slabim vremenom dosegli. Menda ni potrebno omenjati, da ste bili vsi slovenski gorniki takrat zelo primitivno opremljeni. Nameravali ste tudi naskočiti pogorje Paine, pa vam chilenske oblasti niso dale dovoljenja. Ta vaš dostop na Balmacedo (bili ste štirje, sami tujci), je bil zelo težaven in si ga popisal v knjigi 'V kraljestvu kondorjev in neviht'. Naskočil si tudi večkrat Slovenski stolp in Torre principal na Catedralu, plezal na Cerro López, pa še kakšen drug vzpon si napravil. Ne dolgo po Tvoji vrnitvi iz Balmacede sva prišla v Bariloče midva z ženo Pavči na poročno potovanje in smo se takoj našli in večkrat srečavali na dolgih pogovorih. Predlagal si nama tudi izlet (to je bilo v mesecu novembru, ko so bariloški hribi bili še delno pokriti s snegom) na Cerro Catedral, ki smo ga prehodili po grebenu, nato pa se kar sedeči 'posankali' navzdol mimo jezerc Schmoll in Tonček do planinske kočice Frey. V koči smo bili sami in ti si prižgal ogenj, Pavči pa nam je skuhalo okusno večerjo z makaroni, ki je ti dolgo časa nisi mogel prehaliti. To je bilo za naju s Pavči enkratno doživetje in sva ti ostala za vselej nadvse hvaležna.

Kar pa je bilo v Tvojem življenju najvažnejše je bila zakonska zveza s prijazno Marijo Simčič. Bog Vama je dal devet otrok, od katerih Anica, Alenka in Marija žive v Bariločah, Katica, Zalka, Cilka, Miki, Ivan in Andrej pa v Sloveniji. Po letu 1975 si pustil fotografijo in se z vso vneto posvetil čebelarstvu, najprej doma, nato pa na lepem terenu ob Laguni Trebol.

Dragi Ivan, še vedno te čutim blizu, čeprav si nas 16. decembra lani zapustil. Tvoj jasn glas, sigurnost v besedah in neomajnost v prepričanju nam bo vedno prisotna. Bil si zaveden Slovenec, dober kristjan, dober soprog in oče v svoji družini, pa zvest prijatelj do nas, svojih prijateljev. Sedaj si dosegel najvišji Vrh, kjer se bomo nekoč, upam, vsi srečali v okrilju večne Milosti.

iz naše kronike

METKA MIZERIT

gusa. SPZ Gallus je vse dni požrtovalno sodeloval in dajal obredom slovesen značaj.

13: **Slovenski dan**, posvečen slogi in bratstvu ter vzajemni pomoči med Slovenci v Buenos Airesu, je privabil veliko število obiskovalcev na Pristavo v Moronu. Nad tisoč rojakov se je zbralo na popoldanskem delu prireditve. Med njimi tudi **slovenski skavti**, katere vodi in vzgaja Marijan Trtnik. Opomba kronista v DŽ: "Ti mladi skavti govorijo lepo in čisto slovenščino, čeprav so bili rojeni vsi iz izven Slovenije".

20: **Materinska proslava**, ki jo je priredil Mladinski odsek DS s sodelovanjem SFZ in SDO je bila v dvorani župnišča v Ramos Mejiji. Na sporedu je bilo več prizorčkov, deklamacij in petje, glavna točka pa igrice **Pavelčkova piščalka**, ki so jo zaigrali otroci pod vodstvom Marjane Batagelj.

20: Misijonski odsek v Mendozii je priredil v prostorih Petra Bajde **tombolo**, katere čisti dobiček je namenjen slovenskim misijonarjem. Sledila je igra **Ob veliki reki** in nato družabno srečanje.

Dalje s strani 86

izobraževalnega programa v peščici obstoječih slovenskih zasebnih osnovnih in srednjih šolah in še kakšni, ki si jo bodo noro pogumni ustanovitelji morda še upali ustanoviti. Noro pogumni trdim zato, ker je tak projekt, ne glede na to, ali bo dobil polno programsko finančno podporo, z vseh vidikov (prostorski, finančni, organizacijski, navsezadnje tudi javnomnenjski) izjemno zahteven in ga lahko vodi vse drugo, le kakšna želja po finančnem dobičku ne. Kakšen škof Jeglič, ki je za ustanovitev zgodovinsko prelomnih zavodov v Šentvidu nad Ljubljano dobesedno postrgal vse, kar je škofija premogla, se najbrž obrača v grobu ob nastopih poslancev, ki trdijo, da želi Cerkev s svojimi šolami na davkoplačevalski račun povečevati svoj dobiček.

Iz revije *Naša luč*

Januar in februar sta v Argentini počitniška meseca. Vročina pritisla in vsak, kdor le more, se poda na deželo. Tudi dejavnosti v slovenski skupnosti počivajo. Kronistka je poiskala nekaj zaostalih novic, ki jih še nismo zapisali v naši reviji.

DEKLIŠKI ZBOR MILINA S PRISTAVE je kot duhovno pripravo na Božič priredil koncert v soboto, 22. decembra. G. župnik France Himmereich jih je sprejel v cerkvi El Señor de los Milagros. Jaslice so bile že pripravljene, dekleta pa so prinesla prižgane svečke. Napovedovalka Nevenka Jelenc Čop je prosila, naj občinstvo ne ploska med petjem, da se tako ohrani božično ozračje.

Za začetek so dekleta zapela 'Benedictus', nato pa vrsto božičnih pesmi: Poslan z nebes je angel; Na polnoči grede; Noche anunciada; Rajske strune; In povedat so prišli; Tamle na slamici; Nocoj ne morem spati; White Christmas; Božična pesem; Svetonočne želje; Kaj bi dala; Raduj človek moj in še Sveta noč v več jezikih, da so tudi prisotni lahko zapeli vsak v svojem jeziku. Občinstvo je ob koncu navdušeno ploskalo. Gospod Himmereich se je zahvalil voditeljici zbora prof. Marjani Jelenc Petrocco, organistu Germanu Zacoro in seveda pevkam zbora. Povezavo programa sta napisali gospa Nadi Kopač in hčerka Marjanka. Z lepim koncertom so se vsi navzoči duhovno pripravili na božične praznike.

BOŽIČNICA V NAŠEM DOMU v San Justu. Sveto mašo v stolnici je daroval pater dr. Alojzij Kukovica. Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar je prepeval lepe božične pesmi.

V okrašeni dvorani Našega doma je bil skupen zajtrk in akademija. Predsednica doma ga. Mici Malavašič Casullo je vsem voščila blagoslovljene praznike; enako tudi

drugi predstavniki organizacij, ki delujejo v Domu. Otroci Balantičeve šole so zapeli več božičnih pesmi in predstavili pomen Kristusovega rojstva. Otroke so naučile Danica Malovrh, Anica Mehle, Kristina Skvarča Šenk in Marija Krajnik Štrubelj. Čudovito sceno za žive jaslice je naredil g. Tone Oblak. Sveto Družino so predstavili Cilka Bregar, njen mož Riky Bruno in njun sinček Valentin. Za luči in zvok so poskrbeli Marko in Matjaž Štrubelj ter Erik Oblak. Ob koncu so vsi navzoči zapeli pesem Sveta noč, blažena noč.

V NAŠEM DOMU San Justo so slovesno **PRIČAKALI NOVO LETO 2008.** Gospe so skuhale odlično večerjo, mize so bile okrašene z božičnimi okraski. Predsednica gospa Mici Malavašič Casullo je v spremstvu inž. Janeza Beliča pokadila in pokropila prostore Doma. Na odru so bile jaslice. Otroci so zapeli Jezuščku na čast. Prišli so tudi sv. Trije kralji, ki so se poklonili sv. Družini. Obdarovali so otroke in tudi starejše. Uradni del večera je zaključila plesna skupina, ki je v svečanih oblekah zaplesala slovenski valček. O polnoči je predsednica Našega doma voščila vsem navzočim srečno novo leto 2008. Vsi rojaki so se nato pozdravili in si želeli veliko sreče v novem letu.

MLADCI IN MLADENKE so odpotovali na TABORJENJE v MENDOZO. Odšli so z dvema avtobusoma na Božič zvečer iz Našega doma San Justo. Pred kapelico Marije Pomagaj so molili za srečno pot in zapeli pesem Sveta noč. Drugi dan okoli poldneva so prišli v Mendoza. V Slovenskem domu so jih sprejeli tamkajšnji mladci in mladenke ter jih pogostili s prigrizkom. Po skupnih igrah so odpotovali v Tupungato, kjer so se nastanili v Regimiento de Infantería de Montaña. Očarala jih je lepa pokrajina, ne tako vojaški prostori. Stanko Jelen jim je pripravil okusno večerjo, potem so imeli kulturni pro-

Božičnica v Našem domu v San Justu. Foto Marko Vombergar

gram. Naslednji dan so mladci in mladenke odšli na izlet v Manzano Histórico pod Aconcagua. Ves dan so preživeli ob reki, zvečer so bili povabljeni na vojaško prireditev.

V petek so se odpeljali na izlet na Altas Cumbres in se fotografirali pod Aconcagua. Ko so se zvečer vrnili v Tupungato, so Sanhuščani pripravili "Gala večer". Zakurili so kres, peli in plesali pozno v noč. V soboto so se vrnili v Mendoza in se povzpeli na Cerro de la Gloria. V Slovenskem domu je g. Jože Horn daroval sv. mašo, po kosilu pa so se mladi podali v mesto in nakupili veliko spominčkov in alfahorjev. Nato so se poslovili od prijaznih Mendoščanov in se odpeljali proti Buenos Airesu. V Slomškovem domu so jih že nestrpno pričakovali njihovi starši.

Taborjenje je vodil prof. Jure Ur-

bančič s sodelavci: Maruša Zuro Čeč; Emi Urbančič Marušič; Anka Smole Kokalj; Stanko Jelen; Matjaž Marušič; Erik Oblak; Erika Šenk; Mikaela Podržaj; Pavel Grohar ter Martina, Zofija in Fric iz Mendoze. Geslo mendoškega taborjenja je bilo: Prijateljstvo je edino lepilo, ki bo vedno držalo svet skupaj.

V sredo, 26. decembra, je **BIL BOŽIČNI KONCERT V STOLNICI NUESTRA SEÑORA DEL BUEN VIAJE**. Nastopili so: Cvetka Kopač, Ani Rode, Matija Debevec in Luka Debevec. Koncert so pevci poklonili spominu Veronike Petkovšek.

DUHOVNE VAJE ZA DEKLETA IN FANTE so bile od petka, 29. februarja, do nedelje, 2. marca. Vodil jih je g. Jože Bokalič CM. Udeležilo se jih je 29 deklet in fantov.

SLOVENSKI SREDNJEŠOLSKI TEČAJ ravnatelja Marka Bajuka je **ZAČEL SVOJE LETNO DELOVANJE**. Nastopni dijaki so delali sprejemni izpit v soboto, 1. marca. Sprejetih je bilo 36 dijakov. V soboto, 8. marca, so bili popravni in dopolnilni izpiti ter vpisovanje. Letos bo tečaj obiskovalo 144 dijakov. Sledila je sv. maša za vse pokojne in žive profesorje, dijake in njihove starše ter za božji blagoslov v nastopnem šolskem letu. Daroval jo je g. Pavle Novak CM, ki je pri pridigi pozdravil profesorje, prvošolce pa tudi ostale dijake in njihove starše. Ob evangeliju, ki govori, kako je Kristus obudil Lazarja, je poudaril vrednoto življenja. Ob koncu maše je spregovorila tudi ravnateljica Tečaja, ki je poleg pozdravov podala dijakom nekaj napotkov za tekoče šolsko leto.

Mladci in mladenke so odpotovali na taborjenje v Mendoza. Desno: Vodstvo. Foto Matjaž Čeč

malo za šalo...

Ko je Michelangelo ustvarjal v sikstinski kapeli 'Poslednja sodba', je med pogublenci v peklu tudi naslikal znanega spletkarja, kardinala Martinellija. Naslikal ga je tako naravno, da ga je vsak spoznal že na prvi pogled. Ves divji je hitel kardinal k papežu, ki je razburjenega pre-

lata zavrnil:

»Če bi bili v vicah, bi imeli še nekaj upanja, da pridete v nebesa. Iz pekla vam pa niti jaz niti Bog ne moreva pomagati!«

+

»Nočem življenjskega zavarovanja,« pravi starejši gospod zastopniku zavarovalnice.

»Zakaj ne?«

»Želim, da bi bili res vsi žalostni, ko bom umrl.«

+

Jean-Baptiste Poquelin, imenovan Molière, je čutil precejšen odpor do zdravnikov.

Sobarica je prišla v spalnico, kjer je Molière že nekaj dni ležal bolan, in dejala:

»Gospod zdravnik je prišel.«

»Povejte mu, da ga ne morem sprejeti, ker sem bolan,« je odgovoril pisatelj.

+

Molière je po dolgi bolezni srečal prijatelja, ki ga je le bežno poznal. Ta se je začudil:

»Vi ste, Molière? Mislim sem, da ste že dolgo mrtvi.«

Pisatelj je zagodrnjal:

»No, lep prijatelj ste! Še na pogreb niste prišli!«

+

Jean de La Fontaine, slavni basnopisec, je slišal, kako so pomilovali tiste, ki se pečejo v peklenem ognju. Smehljaje je dejal:

»Ne skrbite zanje! Popolnoma sem prepričan, da se bodo kmalu privadili novemu okolju in se počutili kot ribe v vodi.«

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Nekateri so odrinili srce, ker imajo na levi strani denarnico.
- Nekateri umrjejo lepše, kot si zaslužijo.
- Nekateri zgodovinarji pišejo o preteklosti, pri tem pa mislijo le na svojo prihodnost.
- Nekaterim je tranzicija tako povšeči, da napredujejo cepetajoč na mestu.
- Nekdanje Jugoslavije ni več, je pa veliko nekdanjih Jugoslovancev.
- Nekdanji komunisti se na vse kriptično trudijo dokazati, da je komunizem v pičlem poldrugem desetletju čudežno izginil.
- Nekdanji komunisti so sami sebe demokratizirali, zato je slovenska demokracija dvomljive kakovosti.
- Nekdanjim komunistom je uspelo nemogoče: iz vojakov partije so postali generali demokracije.
- Neodvisna Slovenija se obnaša kot država na poročniškem dopustu.
- Neokusno je, če nekateri pišejo spomine na čase, ki bi jih radi čimprej pozabili.
- Nesposobni so pripravljeni storiti prav vse.
- Neuvrščeni so sanjali o tem, da bodo nekega dne postali prouvrščeni.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVija - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo

Direktor: mons. dr. Jure Rode - Urednik: arh. Jure Vombergar - Članica uredniškega odbora: Metka Mizerit - Tehnični urednik: Stane Snoj - Oblikovanje in prelom: Rozka Snoj - Ramón L. Falcón 4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar - Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - Tisk: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 C1289ABJ Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4301-5040 - E-mail: info@vilko.com.ar

POVERJENIKI: ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. - ZDA: Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA - ITALIJA: Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia - Gorica: Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. - AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA: ARGENTINA: po raznašalcih: \$100; po pošti: \$115 - Bariloche: \$110 - OBMEJNE DRŽAVE: DŽ+BS: USD 90; brez BS: USD 65 - AMERIKA: DŽ+BS: USD 110; brez BS: USD 75 - EUROPA: DŽ+BS: €100; brez BS: €70 - OSTALE DRŽAVE: DŽ+BS: USD 120; brez BS: USD 80. - Pošiljanje po več izvodov skupaj znižuje poštno stroške - Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Duhovno življenje izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS

Versko prepričanje - Marko

Kremžar 65

Nameni apostolata molitve 67

Sekularizacija: Glavni izziv

za Cerkev v Sloveniji 67

Sedem darov Svetega Duha -

Tomáš Špidlík 68

Blagor krotkim - Sv. Avguštin nas

učí 70

Francišek Pavelski - Silvester Čuk

Ali poznamo svetega Jožefa? 72

- Prevedel S.S. 72

Dnevnik svete sestre M. Favstine

Kowalske 73

Mati božja ustavi kugo na Monte

Berico v Italiji - Prevedel S.S. 75

Bog piše ravno s krivimi črtami

- François Xavier Nguyen Van

Thuân 76

Ob 100-letnici kronanja Marije

Pomagaj - Franc Rode 79

Vprašujete - odgovarjamo - Lojze

Kukovica 78

Msr. dr. Franc Perko, umrl - piR

Maša za pokojnega dr. Janeza

Drnovška - piR 81

Dva izseljenska katoliška shoda

- Božidar Fink 82

Kako ugotoviš koliko si star? - Iz

interneta 84

Bodo škornji preveliki? - Stane

Granda 85

Odločitev za življenje - Primož

Krečič 86

Zapisali so - Bogomir Štefanič ml.

Polje, kdo bo tebe ljubil... -

Ernest Hirschegger 87

Iz tednika Cristo hoy - Prevedel

S.S. 90

Ivanu Arnšku v spomin -

Marijan Eiletz 90

Duhovno življenje je objavilo -

Priraja Jure Vombergar 93

Iz naše kronike - Metka Mizerit 94

Narodne noše slovenske in portugalske skupnosti v cerkvi
Lurške Matere božje v San Justu, ob 150-letnici Marijinih
prikazovanj v Lurdu

Stanovalci
Rožmanovega
doma danes

Foto Saša Zupan
Omahna

Koline na Slovenski pristani
v Castelarju. – Foto Kenda

Slovenski in pristavski dan
v Castelarju

Foto Matjaž Čeč in Lučka Oblak Čop

Correo
Argentino
Suc. 1 Ed. As.
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 6395
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 2560

La Vida Espiritual

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: Mons. dr. Jorge Rodó. Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877 Impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 - C1289AB.I Buenos Aires - Argentina